

RUĐAR

ČASOPIS PREMOGOVNIKA VELENJE, ŠTEVILKA 9, DECEMBER 1995, LETO XXIX

120 LET PREMOGOVNIŠTVA V ŠALEŠKI DOLINI

BOGASTVO LJUDI IN NARAVE

Ob prehodu v novo leto

Dr. Franc Žerdin

Izteka se leto, ki smo ga v Premogovniku Velenje doživljali v znamenju praznovanja 120-letnega jubileja podjetja. Podrobna analiza preteklosti, uspehov, porazov in vsega, kar se je dogajalo, pomenijo samo še dodaten izziv za samokritično ocenjevanje današnjega časa, za ocenjevanje vloge in mesta, ki ju v slovenskem energetskega prostoru naše podjetje ima.

Brez pretirane samohvale lahko zapišemo, da je Premogovnik Velenje podjetje z zelo jasno opredeljenim strateškim razvojnim načrtom in da ima v slovenskem energetskega prostoru že kar nekaj časa ugledno vlogo. Veliki napor, ki smo jih v preteklih letih vsi zaposleni vlagali v modernizacijo in humanizacijo delovnega procesa, v nižanje stroškov poslovanja, v sanacijo okolja, v dograjevanje lastnega znanja, so se v letošnjem letu že kar pomembno obrestovali.

Proizvodnja premoga, ki bo presegala 3,9 milijona ton, smo v celoti prodali; daleč največ v Termoelektrarno Šoštanj (okoli 94%) pa še v Videm Papir in v široko potrošnjo. Pri tem je pomembno, da je letošnja proizvodnja večja za več kot 3%, da se je odkopna fronta zmanjšala za več kot 9% in da je število zaposlenih v primerjavi z lanskim letom nižje za skoraj 3%. Zelo zaznavni so porasti odkopnega učinka (za več kot 20%), rudniškega učinka (za 1,2%) in produktivnosti v tonah na zaposlenega na dan (za 2,6%). Produktivnost odkopne fronte je narasla za dobrih 12%. Zelo ponosen sem tudi na dejstvo, da je trend gibanja števila nezgod v letošnjem letu izrazito pozitiven in da se je število jamskih ognjev zmanjšalo na minimum.

Uspelo nam je obnoviti Dom rudarjev v Fiesi in pridobiti kar nekaj državnih sredstev za sofinanciranje naših razvojnih programov. Veliko dela je bilo opravljenega pri sanaciji oz. rekultivaciji z rudarjenjem poškodovanega okolja, kar navsezadnje dokazuje tudi 3. nagrada, ki nam jo je Turistična zveza Slovenije podelila ob izboru podjetij z najlepše urejeno okolico.

V decembru smo oddali popravljen program lastninskega preoblikovanja podjetja. Država je postala največji lastnik Premogovnika Velenje (okoli 89%), svoje premoženje pa bo upravljala prek direktorja in upravnega odbora, ki ju je imenovala letos.

Pri obvladovanju stroškov poslovanja nismo dosegli vseh zastavljenih ciljev. Še vedno nam prekomerno naraščajo predvsem materialni stroški (porabljen les, električna energija, jekleno podporje, drugi materialni stroški) in stroški dela, katerih

glavni sestavni del so stroški za plače zaposlenih. Prav strošek dela je v strukturi stroškov podjetja še vedno udeležen z več kot 55-odstotnim deležem.

Pred nami je leto 1996. V naslednjih dneh bomo obravnavali in sprejemali letni delovni načrt ovrednoten tudi s prihodki in odhodki sredstev. Ker načrtujemo prodajo premoga v višini 3,92 milijona ton, po ceni, katere struktura naj bi za nas bila ugodnejša od letošnje, zremo v novo leto z večjo mero optimizma, kot smo to smeli početi lani.

Zgrajena čistilna naprava na bloku 4 v Termoelektrarni Šoštanj bo bistveno pripomogla k enakomernejši porabi premoga skozi celo leto. Dokončati moramo proces lastninskega preoblikovanja podjetja, kar bo v končni fazi pomenilo, da bo Premogovnik Velenje registriran kot delniška družba. Pomembno delo je treba opraviti tudi pri spremljanju stroškov poslovanja, nadaljnjega nižanja stroškov zalog in doslednejši spremljavi planiranih stroškov po stroškovnih mestih. Velik del amortizacijskih sredstev bomo namenili obnovi odkopnega podporja in transporterjev za premog, pa tudi obnovi strojev za izdelavo jamskih prog. Pomembno delo nas čaka pri nadaljevanju raziskav, rekultivacijskih delih in pri čiščenju odpadnih voda. Sicer pa bo vsebina letnega delovnega načrta bolj podrobno predstavljena v naslednjih izdajah internega glasila.

Drage sodelavke in sodelavci!

Vse navedene in druge delovne naloge bodo zahtevale od vseh nas odgovoren, angažiran in strokovno argumentiran način dela. Že velikokrat doslej smo dokazali, da se vseh, pa četudi še tako zahtevnih nalog, znamo lotiti na pravi način.

Vsem želim v novem letu veliko zdravja, volje do dela in do razreševanja problemov, ter veliko sreče in osebnih uspehov. Vsem želim tudi mirne in razumevanja polne božične praznike!

Srečno!

dr. Franc Žerdin

V okviru pričakovanj

Leto, ki se izteka, kot vse kaže, ne bo pustilo globljih sledi. Nekateri bodo seveda rekli, da je kaj malo vredno, če sindikat v tem obdobju ni poskušal izboljšati tega sveta s kakšno trobentačo akcijo.

Oni drugi, med katere sodi tudi pretežna večina vodstva tega sindikata, bodo spravljivo ugotavljali, da minevajoče leto ni terjalo uporabe orožja z najdaljšim dosegom.

Misel stalnica, ki najbrž ni daleč od resnice, sprejemljive za ene in druge, pa spravljivo omenja 120-letnico našega premogovnika kot tisto stično točko našega sobivanja in sodelovanja, pri kateri je letos bolj kot običajno otopela želja po avanturah.

Zato je bilo vse nekako... v okviru pričakovanj.

Takšne so bile naše plače, sicer resda podprte z odločnim posredovanjem tudi tega sindikata za podpis ustreznega protokola, ki je preprečil njihovo nespodobno zmanjševanje. V okviru pričakovanj (s tendenco celo rahlega povečevanja) leto zaključujemo s spodobnim obsegom proizvodnje, ki sindikatu ob zmanjšani verjetnosti morebitne potrebe po ugotavljanju tehnoloških viškov omogoča več manevrskega prostora na drugih področjih.

Nekateri ukrepi poslovodstev pri prerazporejanju delavcev so navidezno ostali brez sindikalnega odziva; v načelu ni dvoma, da ti ukrepi niso v domeni obravnave sindikalne organizacije. A smo kljub temu zaznavali nekatere sitne podrobnosti. Zato še oprezujemo. Za vsak slučaj.

Lep korak naprej smo naredili na področju bogatitve preventivne medicinske rehabilitacije naših delavcev. Vrsta naših pobud je naletela pri izvajalcih teh programov na ugoden odziv. Na drugi strani pa nismo raziskovali domnevnih zlorab pooblastil nekaterih služb. Jih že še bomo, če bodo tožniki v svojih navedbah prihodnjič bolj konkretni.

Toda kaj bi zaenkrat s tem, če smo delavci našega podjetja prav letos dobili preurejen Dom rudarjev v Fiesi. Kdor ob tem dejstvu premišljuje o samoumevnosti te pridobitve, ima res neverjetno srečo, da skupaj z nami ne živi v istem času.

Sicer pa je sindikat našega premogovnika tudi letos, deloma ali v celoti, podprl vse tiste akcije, ki so pomagale lajšati tegobe naših delavcev. Če izvezamemo sindikalni delež pri posredovanju nesrečnega ozimničnega krompirja, ki je gnil kot za stavo, in sindikaliste povsem spravil ob živce, je vse drugo iz bogate košare ponudb doseglo

svoj namen. Bolj ali manj. Pač v okviru pričakovanj.

Bolj meglene stvari se dogajajo na področju urejanja našega položaja v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, kjer si pobudo našega SPESS-a za umestitev v to združbo podajajo iz rok v roke kot vroč kostanj.

Najkasneje prve dni prihodnjega leta bomo sklicali zbor sindikalnih zaupnikov in stvari postavili na pravo mesto.

Vsaj dotlej pa nas bo ohlajala in grela hkrati misel, da je naš sindikat za svoje člane ob božičnonovoletnih praznikih pripravil posebno lepo darilo: novi apartma v Čateških Toplicah. Nared za sprejem prvih gostov bo zadnji teden v tem letu.

Nazadnje mi preostane zares prijetna dolžnost, da v imenu članov Izvršilnega odbora sindikata in v svojem imenu vsem delavcem Premogovnika Velenje ter njihovim družinskim članom zaželim vse dobro v letu 1996.

Srečno!

Jože KOŽAR

Jože Kožar

Osnova je ekonomska
učinkovitost poslovanja

Strateški plan podjetja 1996-2005

Konec leta 1994 je bil prvič izdelan in sprejet strateški plan podjetja, ki naj bi ga vsako leto dopolnili in spremenili glede na dogajanja v slovenskem premogovništvu in energetiki. Prvi plan je pripravila delovna skupina, katere člani so Zdenko Lah, Marjan Hudej, dr. Milan Medved, Marjan Tamše, Kristina Zupanc, Tatjana Krenker, Božena Steiner in Franc Novak, za pripravo strateškega plana za obdobje 1996-2005 pa sta se skupini pridružila še Boris Močilnik in mag. Slavko Plazar. Delovno skupino vodi mag. Evgen Dervarič, pomočnik tehničnega direktorja za tehnično področje, ki je najprej povedal izhodišča za pripravo strateškega plana.

Mag. Evgen Dervarič

Dervarič: "Izhodišča za plan 1996-2005 so bila oblikovana na osnovi strateškega plana iz prejšnjega leta. V strategiji razvoja energetike Slovenije zavzema velenjski premogovnik s planirano dolgoročno proizvodnjo 4 milijone ton premoga pomembno mesto v energetski oskrbi države. Pri tem so lahko letna odstopanja v proizvodnji 5% navzgor ali navzdol. Razvoj jame in stopnja pripravljenosti odkopnih polj v premogovniku to proizvodnjo do leta 2005 tudi omogočata.

Vizija razvoja podjetja se sklada s smernicami razvoja Slovenije za oskrbo z energijo. To potrjujejo dejstva, da so bila v letu 1994 zaključena dela pri izgradnji razžveplevalne naprave na bloku 4 v TEŠ, v letu 1998 pa naj bi bila tudi na bloku 5. Z ekološko sanacijo TEŠ ne bo več prekomerno onesnaževala okolja.

Pridobivanje električne energije iz velenjskega lignita v TEŠ je v slovenskem prostoru kvalitetno in cenovno konkurenčno; to kaže analiza svetovnega in slovenskega tržišča in gibanja cen premogov. Na svetovnem trgu so povprečne cene energetskega premoga v lukah držav izvoznic (Kolumbija, Venezuela, Indonezija, Kitajska, Avstralija, Rusija, Poljska, Južna Afrika) v maju 1995 bile 2,6 DEM/GJ, kar je glede na december 1994 za 8,3% več.

Na slovenskem trgu se cene komercialnega konkurenčnega premoga glede na leto 1994 niso bistveno spremenile in so od 855 do 974 SIT/GJ, za velenjski lignit pa se cene gibljejo od 655 do 772 SIT/GJ.

Cenam uvoženih premogov je treba dodati še stroške transporta in prekladanja. Po grobi oceni se ti stroški pri porabniku podvojijo. Ocenjujemo, da je naš premog v celoti konkurenčen tako uvoženim kot tudi domačim premogom.

Za razliko od leta 1994 smo letos oblikovali cene premoga v tolarjih, in sicer za **energetski premog 511 SIT/GJ**, za premog za **toplotno oskrbo Velenja 354,45 SIT/GJ**, cena premoga za široko potrošnjo je **5335 SIT/tono** in cena premoga za **industrijo 4410 SIT/tono**.

Proizvodnjo premoga za energetiko lahko dovolj jasno načrtujemo, medtem ko za komercialne vrste in za premog za industrijo to ne drži. V Uradnem listu Republike Slovenije (št. 73), ki je bil izdan 25. 11. 1994, je bila objavljena "Uredba o emisiji snovi v zrak iz kurilnih naprav". Ta uredba v 8. členu navaja, da je v malih kurilnih napravah prepovedano kuriti premog, brikete iz premoga ali koksa, pri katerih vsebnost skupnega žvepla presega 0,7 g/MJ. V 25. členu iste uredbe pa je navedeno, da določbe prvega odstavka 8. člena pričnejo veljati 1. julija 1995. Ta določba še ni udejanjena. Za naše podjetje pa pomeni stalno negotovost pri proizvodnji komercialnih vrst premoga. Pridobivanje teh vrst premoga je v klasirnici premogovnika tehnološko ločeno od energetskega premoga in je urejeno s posebno linijo. Prekinitev te proizvodnje pogojuje spremembe v tehnološkem procesu klasirnice."

Rudar: Količina odkopanega premoga je v strateškem načrtu opredeljena v štirih variantah. Je letošnji načrt glede tega kaj spremenjen?

Dervarič: "Količinsko proizvodnjo lignita smo v letošnjem strateškem planu načrtovali za variante 3,6, 3,8 in 4 milijone ton, medtem ko je varianta 3,4 mio ton odpadla. Podlaga za to so bile analize razvojnih možnosti v Sloveniji do leta 2020. Za opredelitev končne porabe energije sta

bila privzeta dva zmerna scenarija: zmerni premogovni in zmerni plinski scenarij.

Prvi temelji na sedanji strukturi porabe energije, drugi pa na zamenjavi trdnih in tekočih goriv z zemeljskim plinom. Z nadaljnjim razvojem gospodarstva in energetike ocenjujemo, da bo bodoča oskrba Slovenije temeljila na kombinaciji obeh scenarijev.

Na osnovi scenarijev pokrivanja bodočih potreb po energiji je bilo izračunanih 60 scenarijev energetskih bilanc, ki upoštevajo osnovna strateška vprašanja razvoja energetskega sistema. Energetski viri s potrebno infrastrukturo za oskrbo Slovenije z energijo so prikazani v zelo široki paleti izhodišč. Izbira teh bo v največji meri odvisna od uspešnosti razvoja gospodarskega sistema države.

Premogovnik Velenje je podjetje, ki razvojno še zmeraj raste. Pričakujemo, da bo v letu 2005 produktivnost pri proizvodnji 4,0 mio ton 1175 ton na zaposlenega na leto, pri proizvodnji 3,8 mio ton 1120 ton in pri 3,6 mio ton 1100 ton na zaposlenega na leto. Naraščanje produktivnosti je naravnano zelo ambiciozno. Produktivnost premogovnika je že danes v evropskem vrhu!

Rudar: *Strateški plan 1996-2005 vključuje novo poglavje o kakovosti in posebej poudarja razvojno-raziskovalno delo!*

Dervarič: "Tako je. V poslovnem procesu podjetja zavzema kakovost pomembno področje in dejavnike kakovosti bomo opredelili kot osebno kakovost vsakega posameznika, kakovost oddelka, službe, sektorja, kakovost izvedene storitve in kakovost podjetja kot celote.

Na razvojno-raziskovalnem področju bomo izvajali številne projekte, ki nam bodo omogočili posodobitev in obnovitev opreme v tehnološkem procesu pridobivanja premoga, povečano varnost zaposlenih in humanizacijo dela. Seveda pa so osnova vseh teh projektov pozitivni ekonomski učinki.

Velika sredstva bodo vložena tudi v sanacijo okolja v Šaleški dolini."

Rudar: *Kako pa je v strateškem planu načrtana kadrovska politika?*

Dervarič: "Število zaposlenih v letu 2005 se po variantah giblje od 3404 do 3273. Pri tem je pomembno poudariti, da so kadrovska gibanja ugodna in kažejo, da bomo po letu 1998 zaposlovanje intenzivirali.

Število zaposlenih se bo od 3960, kolikor nas bo v povprečju zaposlenih v letu 1996, postopno zmanjševalo z upokojevanjem. Zaposlovanje v letih 1996 in 1997 bo potekalo še v manjšem obsegu, od leta 1998 pa do leta 2005 pa bomo nanovo zaposlili vsako leto od 150 do 200 delavcev.

Največji problem v kadrovski strukturi podjetja bodo predstavljali invalidi, ki jih bo treba prezaposeliti. V kadrovsko-splošnem sektorju ta problem že intenzivno razrešujejo."

Rudar: *Vse našteje programe bomo lahko uspešno razvijali le ob ekonomsko učinkoviti proizvodnji premoga in njegovi konkurenčnosti na slovenskem tržišču. Kakšne dobičke pričakujete?*

Dervarič: "V podjetju si že vrsto let prizadevamo za ekonomsko učinkovitost poslovanja; to smo v naši projekciji za 1996-2005 tudi predvideli. Glede na vse tri predvidene variante ocenjujemo, da lahko podjetje posluje uspešno pri proizvodnji 4,0 oz. 3,8 mio ton, po letu 2000 pa tudi pri 3,6 mio ton. Pri prvih dveh variantah je dobiček v letu 1996 razmeroma nizek, v letu 2005 pa znaša 12,30 oz. 10,16 %. Takšne dobičke danes v svetu dosegajo najbolj uspešne premogovne družbe.

Ko bo izdelano poročilo o poslovanju za leto 1995, bomo naredili tudi prvo primerjavo s strateškim planom. Te primerjave bodo sestavni del vsakoletne korekcije strateškega plana. Tako bomo lahko vsakomur tudi učinkovito pokazali našo uspešnost pri realizaciji strateških projektov.

Strateški plan, ki sem ga pravkar predstavil, je še v obliki predloga, in takšnega bomo 21. decembra predložili Upravnemu odboru v obravnavo in potrditev."

Diana Janežič

Pridobivanje električne energije iz velenjskega lignita v TEŠ je v slovenskem prostoru kvalitetno in cenovno konkurenčno; to kaže analiza svetovnega in slovenskega tržišča in gibanja cen premogov. Na svetovnem trgu so povprečne cene energetskega premoga v lukah držav izvoznic (Kolumbija, Venezuela, Indonezija, Kitajska, Avstralija, Rusija, Poljska, Južna Afrika) v maju 1995 bile 2,6 DEM/GJ, kar je glede na december 1994 za 8,3% več.

Na slovenskem trgu se cene komercialnega konkurenčnega premoga glede na leto 1994 niso bistveno spremenile in so od 855 do 974 SIT/GJ, za velenjski lignit pa se cene gibljejo od 655 do 772 SIT/GJ.

Jasno začrtani cilji

Delovni načrt za leto 1996

Zadnja tretjina leta je vedno namenjena pregledu dela, ki smo ga v podjetju opravili, in načrtom za prihajajoče leto. Ti izhajajo tudi iz rezultatov dela v letu, ki ga zaključujemo. Oceno leta 1995 in letni delovni načrt 96 je predstavil Marjan Hudej, pomočnik tehničnega direktorja za proizvodnjo.

Marjan Hudej

Hudej: "O proizvodnji v letu, ki se izteka, smo že precej zapisali prek leta. Zato je mogoče sedaj bolj zanimivo povedati, kako bo proizvodnja potekala v zadnjih dneh delovnega leta in s kakšnimi rezultati jo bomo zaključili.

Zaradi dobrih proizvodnih rezultatov skozi vse leto, posebno pa v zadnjih mesecih, smo se že v začetku novembra odločili, da bomo poslovno leto 1995 lahko zaključili do božiča. Zaradi dokaj natančnih dogovorov s Termoelektrarno Šoštanj in drugimi odjemalci našega premoga niso bile potrebne prekoračitve planirane proizvodnje za letos. To z drugimi besedami pomeni, da bo na koncu leta proizvodnja takšna, kot smo jo predvideli z načrtom za leto 1995 - torej 3,9 milijona ton, k čemur smo za vsak primer dodali še 10.000 ton.

Ker s proizvodnjo v decembru ni bilo težav, smo lahko že z 11. decembrom zaustavili proizvodnjo v jami Škale in pričeli s premontažo glavnega odvoza iz nje. Tudi odkop v jami Pesje zadnje dni ne obratuje, ker lahko z odkopoma v jami Preloge pridobimo potrebno proizvodnjo za izpolnitev letnega načrta. Presežno delovno silo v tem času smo preusmerili k vsem tistim delom, ki so bila v zamudi in jih je nujno opraviti za uspešen pričetek dela v novem letu."

Rudar: Kako je nastajal delovni načrt za leto 1996?

Hudej: "Delovni načrt je sestavljen iz dveh delov: tehničnega, ki opisuje vsa po-

dročja dela, ki so potrebna za nemoteno proizvodnjo premoga, in finančnega, ki ekonomsko vrednoti delovni načrt.

Glavne aktivnosti za dokončno pripravo delovnega načrta so vodili v rudarski pripravi dela, kjer so zadolženi in odgovorni, da je ta zelo pomemben dokument podjetja vsako leto pravočasno pripravljen.

Pri sestavljanju delovnega načrta sodelujejo še delovne skupine z vseh področij, ki skušajo vsaka zase čim bolj natančno prikazati potek svojega dela v prihodnjem letu.

Najtežje delo pri sestavljanju letnega delovnega načrta pa seveda predstavlja usklajevanje vseh podatkov, saj v tako velikem podjetju nujno prihaja do različnih interesov."

Rudar: Katere so torej osnovne smernice dela v prihodnjem letu?

Hudej: "Izhodišče za pripravo letnega delovnega načrta 96 je proizvodnja 3,92 milijona ton premoga, ki mora imeti povprečno kurilno vrednost 9,8 GJ/tono. To proizvodnjo naj bi dosegli v 248 delovnih dneh in s povprečnim številom 3960 delavcev. Zato bomo potrebovali 4 do 6 odkopov, ki bodo imeli skupno povprečno dolžino 450 metrov.

Ob tem načrtujemo, da bomo na vseh področjih dosegli boljše tehnične pokazatelje, kot so bili predvideni za letos. Tako bo morala biti produktivnost odkopne fronte več kot 33 ton iz metra na dan.

Dobre rezultate, ki smo jih zadnja leta dosegali predvsem s pomočjo uspešnega uvajanja nove opreme, pa bomo seveda v prihodnjem letu skušali preseči. Z dobrim delom bomo tudi v letu 1996 dosegli rezultate, ki nas bodo še naprej uvrščali v vrh evropskega podzemnega pridobivanja premoga."

Diana Janežič

PLAN PROIZVODNJE PO OBRATIH

OBRAT	TON/LETO	TON/DAN
JAMA PRELOGE	1.451.000	5.851
JAMA PESJE	1.449.000	5.843
JAMA ŠKALE	802.500	3.236
PRIPRAVE	217.500	877

Spremembe v lastninjenju podjetja

*Poročilo delovne skupine za
pripravo programa
lastninjenja*

Zadnji dan leta 1994 je potekel rok za oddajo programov lastninskega preoblikovanja podjetij. Država pa je v proces lastninjenja posegala tudi letos. Zato je delovna skupina za pripravo programa lastninjenja našega podjetja, ki jo sestavljajo Janko Lukner, Evgen Dervarič, Marjana Zagode, Anica Zajc in Kristina Zupanc, opravljala zelo zahtevno delo in vse spremembe in dopolnitve sprti upoštevala pri sestavljanju programa.

Februarja je državni zbor sprejel spremembe zakonodaje, s katerimi je zagotovil, da bodo lahko vsi delavci uporabili potrdila o premalo izplačanih plačah v procesu lastninjenja. Aprila je vlada Republike Slovenije sprejela sklep, da se infrastrukturni objekti, ki smo jih bili v podjetju dolžni po Zakonu o javnih gospodarskih službah izločiti, vključijo v premoženje podjetja kot lastnina države. Julija je bil na skupnem sestanku predstavnikov Agencije za privatizacijo, Agencije za plačilni promet, informiranje in nadziranje, Ministrstva za gospodarske dejavnosti in Premogovnika sprejet sklep, da se vsa povezana podjetja lastninijo v okviru lastninskega programa premogovnika.

Delovna skupina je upoštevala vse priporočila Agencije za plačilni promet, spremembe zakonodaje in omenjene sklepe ter pripravila nov program, ki se bistveno razlikuje od tistega, ki je bil pripravljen do konca leta 1994. **Bistvene spremembe so te!**

V programu ni več predvidena izločitev hčerskih podjetij GOST in Habit, saj se vsa povezana podjetja lastninijo v okviru programa celotnega podjetja.

Pri lastninjenju premogovnika bodo zaposleni v podjetju in njegovih hčerskih podjetjih lahko uporabili tudi potrdila o premalo izplačanih plačah (približno neto 726 milijonov SIT).

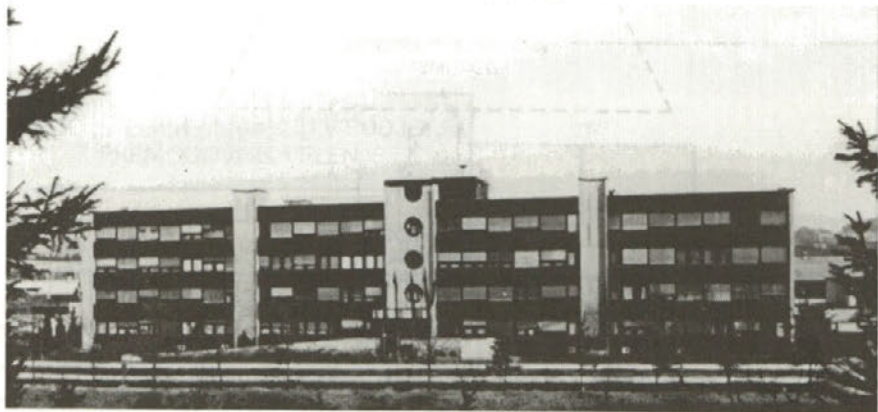
Letos je Agencija za plačilni promet opravila inšpekcijski pregled v podjetju in ugotovila, da v premogovniku ni prišlo do oškodovanja družbene lastnine, kar je pogoj za pridobitev soglasja Agencije.

Vse to je povzročilo tudi bistvene spremembe v **otvoritveni bilanci**, ki je priložena programu lastninskega preoblikovanja; te so predvsem v višini družbenega kapitala premogovnika in v predvideni strukturi lastništva po opravljenem postopku lastninskega preoblikovanja. **Premoženje**

premogovnika je po novi otvoritveni bilanci vredno 31 781 milijonov SIT (prej 11 236 mio SIT), **delež države** v kapitalu podjetja je po novem 88,9 % (prej 75,8%), ko pa bomo v skladu z zakonom na sklade prenesli 6,84 % premoženja, bo **družbeni kapital** okoli milijarde 300 milijonov SIT na voljo za interno delitev in notranji odkup (4,26% kapitala premogovnika).

Po oceni vrednosti deponiranih certifikatov in potrdil o premalo izplačanih plačah bodo delavci lahko v procesu lastninjenja izkoristili okoli 85% certifikatov in potrdil. Podjetje si bo prizadevalo, da bi zaposleni ostanek potrdil in certifikatov lahko zamenjali za delnice podjetja na osnovi zakona o lastninjenju državne lastnine, ki bo sprejet prihodnje leto.

Premoženje premogovnika je po novi otvoritveni bilanci vredno 31 781 milijonov SIT (prej 11 236 mio SIT), delež države v kapitalu podjetja je po novem 88,9 % (prej 75,8%), ko pa bomo v skladu z zakonom na sklade prenesli 6,84 % premoženja, bo družbeni kapital okoli milijarde 300 milijonov SIT na voljo za interno delitev in notranji odkup (4,26% kapitala premogovnika).

Evropski teden kakovosti

V organizaciji Slovenskega združenja za kakovost in njegove sekcije za nacionalni program kakovosti se je Slovenija letos pridružila prvemu zaznamovanju Evropskega tedna kakovosti, ki je bil med 6. in 12. novembrom. Ta teden sta pod okriljem Komisije Evropske skupnosti organizirala Evropska organizacija za kakovost (EOQ) in Evropska fondacija za management kakovosti (EFQM).

mag. Slavko Plazar

Namen tedna je, da bi se ljudje jasneje zavedali pomena kakovosti in prizadevanj za izboljšanje kakovosti, na različnih prireditvah v okviru tega tedna pa so organizatorji prikazali vsebino svojih zamisli, prizadevanj in dosežkov za večjo kakovost izdelkov, storitev, procesov in okolja, za večjo kakovost medsebojnih odnosov in kakovost življenja ter odnos do kakovosti in kulturo kakovosti.

Ena od največjih prireditev v okviru tedna kakovosti v Sloveniji je bila 4. letna konferenca Slovenskega združenja za kakovost, ki je pod naslovom Kakovost - kako naprej?, potekala 9. in 10. novembra v Bernardinu. Med udeleženci konference je bil tudi mag. Slavko Plazar, svetovalec tehničnega direktorja za kakovost v našem podjetju.

Mag. Slavko Plazar je na konferenci nastopil z referatom "Obvladovanje kakovosti pri servisiranju protieksplzijske opreme in opreme za reševanje v podjetju Premogovnik Velenje". V njem je poudaril, da v našem podjetju poleg primarne dejavnosti, pridobivanja premoga, izvajamo še druge dejavnosti, med katerimi je tudi servisiranje in popravilo opreme v protieksplzijski izvedbi ter opreme za reševanje. Za to opremo je kakovost še posebej pomembna, ker naprave obratujejo pod posebnimi pogoji dela - eksplozijski plini, požarno ogroženi prostori in velika možnost mehanskih poškodb.

Z odredbo o obvezni presoji usposobljenosti podjetij za proizvodnjo, servisiranje in popravilo električnih naprav v protieksplzijski zaščiti iz leta 1992 so bile podane zakonske osnove za ureditev tega področja, pojasnjuje mag. Plazar, v našem podjetju pa smo se zavzeli za celovit pristop, ki ga narekujejo varnostni, organizacijski, tehnično tehnološki in ekonomski vidiki. K sistematičnemu pristopu s pomočjo standardov serije EN45000 in SIST ISO 9000 pa so vodili še drugi razlogi: zahtevan nivo varnosti in zanesljivosti, nova tehnologija in novi pristopi k delu, nezadostna usposobljenost osebja, kadrovska zamenjava, vhodna, procesna in izhodna kontrola, obvladljivost dokumentacije, obvladljivost procesa z internimi presojami.

Pri uvajanju sistema kakovosti na področju akreditacije, to je pooblastil za servisiranje, se je pojavilo več težav, ugotavlja mag. Plazar. Med notranjimi navaja premalo znanja v podjetju o sistemih kakovosti, različen pristop k zahtevam med posameznimi servisnimi dejavnostmi, neusklajenost politike kakovosti poslovnega procesa podjetja, med zunanji težavami pa nejasno definirane zahteve države do akreditacije in neenoten pristop do akreditiranja v različnih servisnih dejavnostih.

Piramidna struktura sistema kakovosti v Premogovniku Velenje

Akreditacija servisiranja

Z osamosvojitvijo Slovenije je morala država pričeti z ustanavljanjem nekaterih specializiranih ustanov in sprejemanjem lastne zakonske regulative. To velja tudi za zakonsko ureditev področja PEX zaščitene električnih naprav, to je naprav, ki so protieksplzijsko zaščitene.

V našem podjetju deluje v okviru obrata Jamska mehanizacija delavnica elektro remonta in vzdrževanja, ki se ukvarja s popravilom PEX zaščitene električnih naprav za potrebe premogovnika. Delavnica mora za to opravilo imeti akreditacijo pooblaščenih institucij in dosedaj je bilo to pooblastilo zagrebške S-komisije iz leta 1989. V Sloveniji od leta 1991 deluje ustanova, ki podeljuje omenjene slovenske akreditacije - to je Urad za standardizacijo in meroslovje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo -, zato smo v podjetju pričeli postopek za pridobitev te akreditacije za delavnico elektro remonta in vzdrževanja.

Vloga za akreditacijo temelji na podlagi Odredbe o obvezni presoji usposobljenosti podjetij za proizvodnjo, servisiranje in popravilo naprav v protieksplzijski izvedbi. Vlagatelj mora imeti izdelan Poslovnik za kakovost, opravljeno interno presojno in izdane korektivne ukrepe tehničnega vodje elektro remonta in vzdrževanja na priporočila presojevalcev.

Lani je bila v elektro delavnici imenovana skupina ljudi, ki je nato v sodelovanju z mag. Slavkom Plazarjem izdelala poslovnik za kakovost v skladu z zahtevami standardov EN 45001 in SIST ISO 9001, letos poleti pa je bila opravljena še interna presoja. Z njo naj bi ugotovili skladnost servisnega procesa delavnice s Poslovnikom za kakovost. Za interne presojevalce so bili imenovani mag. Slavko Plazar, Miran Mošnik, Vlado Venišnik in Jože Verdev.

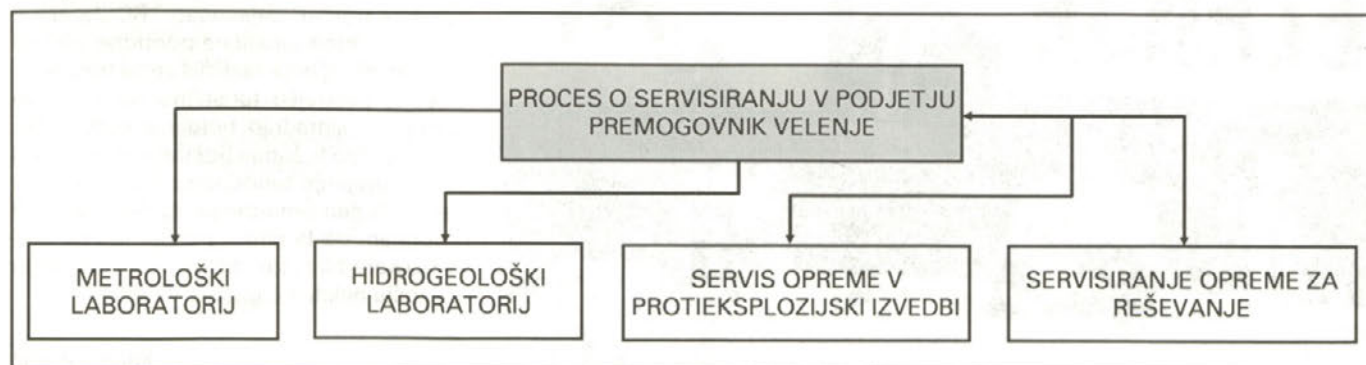
Servisni poseg so razlagali: Ivo Kac, tehnični vodja elektro remonta in vzdrževanja, ki je predstavil poslovnik, njegov namen in uvodna poglavja, Slavko Dacar, vodja operativne priprave dela, ki je razložil sistem kakovosti, tehnično usposobljenost, vodenje, organizacijo ter poročal o preizkusih ter Stane Blagotinšek, vodja elektro remonta, ki je predstavil zapise, prostore, opremo in delovne postopke.

Interna presoja je bila dobro ocenjena, 24. oktobra pa je pregled in presojno delavnice elektro remonta in vzdrževanja opravila še posebna komisija, ki jo je za to pooblastil Urad za standardizacijo in meroslovje Republike Slovenije. Po pregledu je predlagala EX-komisiji, to je specializirani komisiji za presojno protieksplzijske zaščite naprav, da izda za omenjeno delavnico spričevalo o usposobljenosti.

Ivo Kac

V našem podjetju deluje v okviru obrata Jamska mehanizacija delavnica elektro remonta in vzdrževanja, ki se ukvarja s popravilom PEX zaščitene električnih naprav za potrebe premogovnika. Delavnica je pridobila spričevalo o usposobljenosti za presojno protieksplzijske zaščite naprav.

Proces servisiranja

Turizem

Moja dežela - lepa, urejena in čista

V.d. direktorja podjetja dr. Franc Žerdin in predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič sta konec oktobra podpisala dogovor o sodelovanju na področju turizma in urejanja okolja. Velenjski premogovnik bo s pomočjo in ugledom osrednje slovenske turistične organizacije promoviral TRC Jezero, turistično dejavnost in svoja prizadevanja za urejeno okolje ter se tvorno vključil v slovenski turistični projekt "Moja dežela - lepa, urejena in čista".

V okviru projekta TZS "Moja dežela - lepa, urejena in čista" je tudi letos potekalo ocenjevanje najbolj urejenih slovenskih krajev, podjetij in objektov v različnih kategorijah.

V kategoriji večjih mest je prvo mesto pripadlo Velenju. Pri ocenjevanju urejenih okolij večjih industrijskih obratov je bilo tretje mesto dodeljeno Premogovniku Velenje, prvo ljubljanskemu Leku in drugo novogoriškemu Mipu.

To priznanje je bilo vodstvu podjetja izročeno 13. decembra na priložnostni svečanosti v LEKU v Ljubljani.

"Radi bi pokazali, da se tudi v krajih s premogovniško dejavnostjo da kvalitetno in prijetno živeti, saj med ljudmi velja stereotip o umazanem, zanemarjenem in neprijaznem okolju rudarskih krajev," je na novinarski konferenci ob podpisu dogovora dejal v.d. direktorja podjetja dr. Franc Žerdin. "V ceno premoga je vkalkuliranih 5-6% stroškov za sanacijo škode, ki jo s svojo dejavnostjo povzroča premogovnik. Poleg tega nas rudarski zakon zavezuje, da z rudarjenjem poškodovane površine vrnemo v uporabni obliki. V ta namen smo v velenjskem premogovniku naročili projekt krajinskih zasnov rekultiviranja degradiranih površin, ki je zelo kvalitetno izdelan in čaka, da ga potrdi mestni svet občine Velenje. Brez tega pa smo pokrajino že zelo spremenili v kvalitetnem smislu in dali mnogo možnosti za razvoj turizma."

Te besede direktorja je v nadaljevanju konkretiziral dr. Milan Medved, pomočnik tehničnega direktorja za raziskave in razvoj, ki je podrobneje predstavil že zgrajene in načrtovane dejavnosti TRC Jezero.

Dr. Marjan Rožič je ob podpisu dogovora dejal: "Malo je primerov, kjer bi se kakšno podjetje, posebej pa premogovnik s takšno zavzetostjo lotil dejavnosti, povezanih s turizmom in urejanjem okolja. S sprejetjem projekta za rekultivacijo poškodovanih površin in ureditvijo čudovitega turistično rekreacijskega centra Jezero ste v velenjskem premogovniku veliko naredili tudi za lepšo podobo Slovenije. Zato bomo ta center vključevali v celovito slovensko turistično promocijo kot aktivni dejavnik našega projekta Moja dežela - lepa, urejena in čista."

Ta projekt TZS traja že 25 let, njegova zamisel in vsebina pa sta zaživele v večini slovenskih krajev. Vidni deli projekta urejene dežele so sodobni bencinski servisi, urejene železniške postaje, poštna postopja, vanj se vključujejo celi kraji, mnoga podjetja. "Za vsakega prebivalca Slovenije je pomen tega projekta v tem, da si prizadeva živeti v urejenem kraju, čistem okolju, varovani naravi, s tem pa je celotna država urejena, čista in lepa ponujena na ogled tudi turistom," je poudaril dr. Rožič.

Med novinarsko konferenco so podpis dogovora pozdravili tudi gostje. Srečko Meh, župan mestne občine Velenje, je poudaril pomen dejavnosti TRC Jezero v sklopu celotne turistične ponudbe občine Velenje, ki naj bi se razširila še na turistične kmetije, pestrejšo turistično ponudbo in predvsem izgradnjo hotela v mestu. Dr. Bogdan Menih, župan Šoštanj, se je zavzel tudi za urejanje zahodnega dela jezera, Ivo Rakun, župan Šmartnega ob Paki, pa je bil prepričan, da bi lahko s skupnimi močmi veliko naredili za turistični razvoj celotnega območja nekdanje občine Velenje.

Diana Janežič

Novinarska konferenca ob podpisu dogovora

Letošnje leto je v ekološkem smislu prelomno za Šaleško dolino. Izvedeni projekti o očiščenju voda so vrnili v reke in jezera življenje, z izgradnjo razžveplevalne naprave na 4. bloku šoštanjске termoelektrarne pa v dolini že dihamo čistejši zrak. Naprava, ki po meritvah v povprečju zadrži 98 odstotkov žveplovih oksidov in drugih snovi, ki nastanejo pri izgorevanju premoga, je poskusno obratovala od 11. februarja letos, 9. novembra pa so jo slovesno predali v uporabo.

manj ekološko obremenjeno okolje v Sloveniji ter da je bilo sodelovanje pri izgradnji čistilne naprave - avstrijski konzorcij Waagner Biro Drauconsulting je dobavil glavno tehnološko opremo in storitve v vrednosti 660 milijonov šilingov - primer zglednega sodelovanja dveh sosednjih držav.

"Dolgo let že spremljam vse, kar se v energetiki dogaja v slabem in dobrem smislu. Že pred, posebej pa po ekološki konferenci leta 1978, je bil v energetiki v dolini narejen velik korak naprej. Izgradnja čistilne naprave je zelo pomembna ne le za naš premogovnik, temveč tudi za celo Šaleško dolino, vse njene prebivalce in tudi za Slovenijo. S tem objektom Slovenija pridobiva zanesljiv vir električne energije, kar je za našo državo zelo pomembno.

Vesel sem, da smo se z vodstvom TE Šoštanj dobro ujeli pri saniranju ekoloških ran, ki jih energetsko gospodarstvo povzroča. Danes dobivamo iz domačih in tujih krogov veliko priznanje za vse, kar smo dosedaj že naredili za sanacijo zraka, zemlje, poškodovanih površin in vode.

Za naše podjetje izgradnja razžveplevalne naprave pomeni stabilnejši odjem našega premoga ter stabilnejše in ekonomičnejše poslovanje," je o pomenu izgradnje čistilne naprave za velenjski premoegovnik povedal v.d. direktorja podjetja dr. Franc Žerdjnj.

Diana Janežič

Pisalo se je 120. leto

JANUAR

Vstopili smo v 120. leto razvoja premogovništva v Šaleški dolini.

Vstopili smo v prvo leto, ki ga zajema strateški načrt podjetja za obdobje 1995-2004.

Vstopili smo v leto, za katerega smo načrtovali proizvodnjo 3,9 milijona ton premoga v 249. delovnih dneh, pri povprečno 4000. delavcih in pri povprečni reducirani dolžini odkopne fronte 458,3 metra.

Vstopili smo v leto, v katerem naj bi podjetje dobilo novega lastnika.

Leto smo začeli s kulturo: člani likovne skupine PIN so januarja razstavljali svoja likovna dela v Kliničnem centru v Ljubljani, godbeniki Rudarske godbe pa so imeli tradicionalni novoletni koncert - tokrat v počastitev 75-letnice Bolnišnice Topolšica.

3. januarja so delavci lendavskega gradbenega podjetja GIDOS začeli temeljito prenovo počitniškega doma rudarjev v Fiesi.

Med enega izmed številnih razvojnih projektov premogovnika se je vpisal tudi Turistično rekreacijski center Jezero.

Na deponiji je bilo 360.000 ton premoga.

FEBRUAR

3. februarja je premogovnik obiskal minister za znanost in tehnologijo Republike Slovenije dr. Rado Bohinc, ki se je seznanil z razvojno raziskovalno dejavnostjo v podjetju.

16. februarja je bilo na šestih odkopih odkopanih 30.000 ton premoga v enem dnevu, kar je bil rekorden dosežek. Ob tem je bila na visokoproduktivnem odkopu B+25 v jami Pesje dosežena največja količina odkopanega premoga na dan - 9.500 ton pri rekordnem napredku 5 metrov na dan.

23. februarja je prišlo do večje okvare na glavnem izvoznem traku v Pesju, zaradi česar je bil proizvodni proces moten en dan.

Delavski svet je sprejemal zaključni račun za preteklo leto in med nespodbudnimi številkami o poslovanju ugotovil tudi precej nereda med evidentiranjem materiala in zalog, za 20% več bolniških izostankov in slab odnos delavcev do dela, sodelavcev.

Obiskali so nas predstavniki podjetij elektrogospodarstva in premogovništva, izpeljali med obiskom 12. redno sejo slovenskega nacionalnega energetskega komiteja, mi pa smo svojo konkurenco seznanili s strategijo razvoja podjetja.

Ustanovljen je bil nov rudniški sindikat - sindikat pridobivanja energetskih surovin Slovenije - SPESS.

MAREC

Razpisali smo kadrovske štipendije za šolsko leto 1995/96.

Posnet je bil film o utrjevanju in zapolnjevanju jamskih prostorov z injekcijskimi pastami.

Spet smo prijavljali dohodnino in se odločali, kje bomo letovali.

Na deponiji je bilo konec meseca 409.600 ton premoga.

APRIL

11. april, dan, ki pomeni datum "rojstva" velenjskega premogovnika, smo obležili z več prireditvami: novinarsko konferenco, posebno prilogo v časniku Naš čas, razstavo arhivskih fotografij v našem podjetju, razstavo v izložbi ljubljanske Name z naslovom "Ob 120. letnici najdbe glavnega sloja lignita" in tremi filmskimi predstavami arhivskih filmov premogovnika in Šaleške doline.

Vlada Republike Slovenije je sprejela sklep, da se infrastrukturni objekti premogovnika vključijo v premoženje podjetja kot lastnina države.

6. aprila je bila v Beli dvorani novinarska konferenca pred Evropskim atletskim pokalom Bruno Zauli. Predsednik organizacijskega odbora je bil dr. Franc Žerdin, predsednik častnega odbora pa Milan Kučan.

Ob koncu aprila se je začela obnova "steklene direkcije", upravne zgradbe na Rudarski 6.

MAJ

Sklenjena je bila "Projektna šola 1994", ki je trajala od septembra '94 in v kateri je 27 strokovnjakov iz različnih področij v podjetju izdelalo dvanajst strateško pomembnih projektov.

Predsedstvo slovenskega odbora svetovnega energetskega sveta je našemu podjetju podelilo priznanje za najuspešnejše energetske podjetje v Sloveniji letu 1994.

Premogovnik je obiskal dr. Ivo Banič, nov direktor podjetja ELES.

Razpisali smo počitniško delo za otroke staršev, ki so zaposleni v našem podjetju.

Umrli je Franc Kočar, diplomirani inženir rudarstva, doktor rudarskih znanosti.

JUNIJ

Rudarska godba je s slavnostnim koncertom počastila 120-letnico premogovništva in naredila uvod v praznovanje rudarskega praznika.

10. in 11. junija je bilo na atletskem stadionu tekmovanje za atletski evropski pokal Bruno Zauli, ki so ga gledalci spremljali z novih pokritih tribun.

15. junija je bilo svečano odprtje prenovljenega Doma rudarjev v Fiesi.

28. junija je bil kulturni večer ob izidu knjige Antona Seherja "Zgodovina premogovnika Velenje".

Na tako imenovanem "turbo odkopu" B25 je bila dosežena največja mesečna proizvodnja v enem mesecu dosedaj, in sicer 158.430 ton, hkrati pa rekorden odkopni učinek 70 ton na dnino.

- leto 1995

JULIJ

Na svečani seji delavskega sveta 1. julija sta predsednik DS Štefan Meršak in direktor podjetja dr. Franc Žerdin podpisala listino o preimenovanju podjetja Rudnik lignita Velenje v Premogovnik Velenje.

Osrednja prireditve ob rudarskem prazniku in 120-letnici premogovništva je bila 3. julija na mestnem stadionu - 34. skok čez kožo. Slavnostni govornik je bil dr. Maks Tajnikar, minister za gospodarske dejavnosti.

Na skupnem sestanku predstavnikov Agencije za privatizacijo, Agencije za plačilni promet, Ministrstva za gospodarske dejavnosti in Premogovnika Velenje je bilo sklenjeno, da se vsa povezana podjetja lastnino v okviru lastninskega programa premogovnika.

Zavod za ekološke raziskave ERICO je s pristopom Inštituta Jožef Štefan med pogodbene partnerje postal prvi inštitut v Šaleški dolini.

Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino je podelil Rudniku lignita Velenje patent za "Postopek pridobivanja premoga, zlasti iz debelih slojev", kar pomeni, da je s tem velenjska odkopna metoda zaščitena s patentom.

Konec julija je bilo na deponiji 712.342 ton premoga.

AVGUST

Pod pokroviteljstvom Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije je bilo od 1. do 8. avgusta v Turistično rekreacijskem centru Jezero 2. evropsko prvenstvo radijsko vođenih modelov čolnov Naviga '95.

10-članska skupina ljubiteljev gora v našem podjetju se je povzpela na najvišji vrh Evrope, 4807 m visoki Mont Blanc in nanj ponesla tudi zastavo velenjskega premogovnika, podjetja, ki po produktivnosti in konkurenčnosti spada v evropski vrh.

SEPTEMBER

Vlada je postavila nova izhodišča za lastninjenje premogovnika; po njih bo med drugim država postala lastnik več kot 90 odstotkov kapitala. Zaradi tega je podjetje družinskim članom zaposlenih vrnilo vložene certifikate.

Vlada je imenovala upravni odbor in vršilca dolžnosti direktorja. Zanj je bil imenovan dr. Franc Žerdin, člani upravnega odbora pa so postali: Primož Bizilj, predsednik, Jaroslav Vrtačnik, namestnik, Danijel Galuf, Marjan Hudej, Tatjana Krenker, Srečko Meh in Jože Zupančič.

8. in 9. septembra je bilo v Velenju 20. srečanje rudarskih reševalcev Slovenije in Hrvaške.

OKTOBER

Stekla je proizvodnja z odkopa B/6 v jami Škale, ki pomeni osnovo proizvodnje iz te jame v letu

1996, vanj pa je med drugim vgrajenih 30 novih sekcij Westfalia Becorit z elektronskim hidravličnim krmiljenjem.

V Ljubljani je potekal 2. slovenski festival znanosti, na katerem se je predstavil tudi Inštitut za ekološke raziskave ERICO.

Podjetje in Turistična zveza Slovenije sta se dogovorila za skupno sodelovanje na področju turizma in urejanja okolja.

NOVEMBER

Na slovesnosti v TE Šoštanj je bila dana v uporabo razžveplevalna naprava na bloku 4, ki je sicer poskusno obratovala že od februarja in zmanjšuje emisijo žveplovih oksidov za 98 odstotkov. Slavnostni govornik je bil minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar.

Delovna skupina za pripravo programa lastninjenja je upoštevala pripombe Agencije za privatizacijo in spremembe zakonodaje in pripravila nov program lastninskega preoblikovanja podjetja.

Turistična zveza Slovenije je pri ocenjevanju okolice večjih podjetij Premogovniku Velenje podelila 3. mesto in priznanje.

DECEMBER

Vodstvo sindikata SPESS je gostilo predstavnike madžarske Zveze sindikatov rudarstva. Izpolnjen je bil letni delovni načrt - odkopanih je bilo 3,9 milijona ton premoga.

Revidiran je bil strateški načrt podjetja do leta 2005.

Sprejet je bil proizvodni načrt za leto 1996, ki predvideva odkop 3,9 milijona ton premoga.

Sprejet je bil delovni koledar za leto 1996, ki predvideva 248 delovnih dni - med njimi 9 delovnih sobot - 10 neplačanih prostih dni in 13 praznikov.

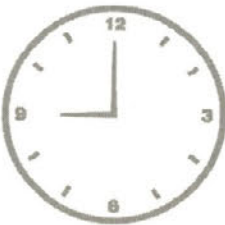
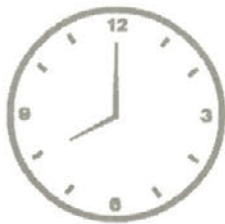
Delovno leto 1995 smo zaključili z delovno soboto 23. decembra.

LETO V ŠTEVILKAH

ŠTEVILO ZAPOSLENIH 11. 12. - 4012,
OD TEGA 3.785 MOŠKIH IN 227 ŽENSK.
NA NOVO PRIŠLO SKUPAJ - 65
ODŠLO SKUPAJ - 152

IZOBRAZBENA STRUKTURA
VIII STOPNJA - 2, VII/2 - 5, VII/1 - 97, VI - 88,
V - 799, IV - 2288, III - 283, I - 450

POVPREČNA STAROST ZAPOSLENIH -
36 LET

Mednarodno sodelovanje
sindikata SPESS

Izmenjava izkušenj

Med 4. in 6. decembrom je bila na obisku pri vodstvu Sindikata pridobivanja energetske surovine Slovenije v Premogovniku Velenje delegacija madžarske Zveze sindikatov delavcev rudarstva. Delegacijo je vodil podpredsednik zveze Ferenc Rabi, spremljala pa sta ga strokovna sodelavca Erzsebet Györi és Haszon in Janos Bonis.

To je bil prvo mednarodno srečanje sindikata SPESS, odkar je bil letos februarja ustanovljen. Namen obiska madžarskih sindikalnih voditeljev je bil predvsem seznanitev ter izmenjava izkušenj in informacij s člani največje sindikalne organizacije v premogovništvu Slovenije.

Gostitelji so jim predstavili svoje delovanje in organiziranost sindikata po razhodu s Sindikatом dejavnosti energetike na kongresu v Krškem, na katerem so bili tudi madžarski sindikalisti. Popeljali so jih na ogled jamskih delovišč v premogovniku, rekultiviranih površin na območju premogovnika in mesta Velenja, sprejel jih je direktor podjetja dr. Franc Žerdin, ob koncu tridnevnega obiska pa so se z vodstvom Turistično rekreacijskega centra Jezero pogovarjali o možnostih izmenjave letovalnih kapacitet med obema sindikalnima organizacijama.

Franc Druks, predsednik SPESS, je v imenu gostiteljev v uvodnih razgovorih poudaril tradicionalno dobre odnose med obema državama, ki se ne odražajo samo v visokih državnih obiskih na obeh straneh, temveč tudi v dobrih odnosih med ljudmi ob meji in nasploh v gospodarskem sodelovanju med mnogimi podjetji. Ker sta Slovenija in Madžarska v tranziciji, lahko izmenjata informacije, izkušnje pri

razreševanju podobnih problemov, še posebej pa na področju energetike, ki se v obeh državah lastnini. Zato so v pogovorih z madžarskimi kolegi izmenjali izkušnje glede lastninjenja energetike, sklepanja kolektivnih pogodb in soupravljanja. Madžarski sindikalisti so gostitelje predvsem opozorili na nekatere stvari, ki jih na Madžarskem niso najbolj posrečeno izpeljali.

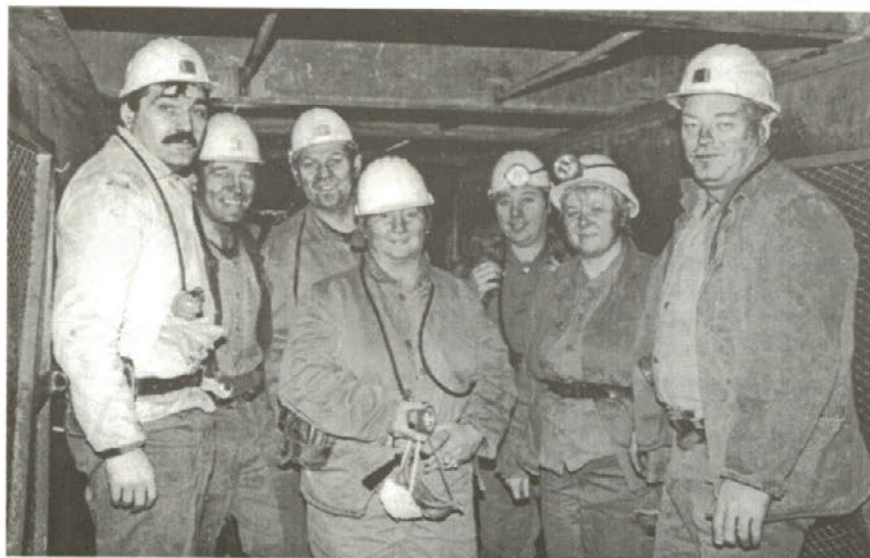
Vodja madžarske delegacije je gostitelje seznanil tudi z vsebino zadnjega kongresa svetovne sindikalne organizacije rudarjev v Washingtonu, v kateri je eden od podpredsednikov Madžar Antal Schalkammer in ki zdaj združuje 22 milijonov članov iz 114 držav. Sindikat SPESS si prizadeva za vključitev v to zvezo in madžarski kolegi jim bodo pri tem skušali pomagati ter jih sproti obveščati o delu in sklepih zveze.

Del obiska madžarske delegacije je bil namenjen tudi sprejemu pri direktorju podjetja dr. Francu Žerdinu. Predstavil jim je podjetje in njegove poslovne cilje, povezanost s TE Soštanj, proces lastninskega preoblikovanja, politiko zaposlovanja ter razložil vodenje podjetja in upravljanje. Vodja delegacije se je zahvalil za možnost ogleda jamskih delovišč in poudaril, da so se med ogledom lahko prepričali o zelo humanih pogojih dela in nasploh o veliki skrbi za delavce.

Zadnji dan obiska v Velenju so se madžarski sindikalisti pogovarjali z vodstvom TRC Jezero, kjer so razpravljali o možnostih izmenjave počitniških zmožljivosti. Interes in možnosti za to so obojestranske, zato so se dogovorili, da si bodo predstavniki obeh strani spomladi ogledali ponujene objekte; v Sloveniji je to počitniški dom v Fiesi in kamp v TRC Jezero, na Madžarskem pa hotel v zdravilišču Heviz in hotel ob Blatnem jezeru.

Diana Janežič

Delegacija madžarskih sindikatov z gostitelji ob prihodu iz jame

Pobuda sindikata SPESS

**Pobuda za skupno
mednarodno akcijo
sindikatoev rudarstva**

Vodstvo sindikata SPESS je madžarskim gostom med njihovim obiskom izročilo pismo z neobvezno pobudo za preučitev predloga za začetek razprave za oblikovanje, sprejem in uveljavljanje skupnih minimalnih osnov za doseganje delovnih in življenjskih pogojev rudarjev v Evropi. V tej pobudi se predvsem zavzemajo za doseganje minimalnih pogojev, ki jih morajo zagotoviti delodajalci delavcem predvsem pri zagotavljanju varstva pri delu in primernih delovnih pogojev, zagotavljanju primernih plač in drugih prejemkov na osnovi dela ter pravne in socialne varnosti v primeru zmanjševanja proizvodnje ali zapiranja rudnikov.

Vsebinska pobuda se nanaša na doseganje takšnega varstva pri delu in delovnih pogojev, ki bo zagotavljalo ohranjanje zdravja in polne delovne sposobnosti v celotnem času, dokler traja delovna obveznost do upokojitve.

Plače z vsemi pripadajočimi dodatki se morajo postopno približati takšnemu nivoju, ki bo omogočal rudarjem v vseh državah takšno kvaliteto življenja, kot jo dosegajo delavci v najrazvitejših državah Zahodne Evrope.

Socialna varnost zaposlenih mora biti zagotovljena tudi v primerih, ko se zmanjšuje ali opušta proizvodnja, in sicer na takšen način, da se bodo za mlajše delavce zagotavljala sredstva za prekvalifikacijo in za zaposlitev na drugih delovnih mestih, za starejše delavce pa predčasna upokojitve s polno pokojnino.

Pobuda je posledica spremljanja globalnih gospodarskih procesov, kjer se politična mednarodna dejavnost vse bolj podreja interesom kapitala, interesi delavcev pa so ogroženi. Uresničevanje naštetih zahtev bi morala doseči mednarodna sindikalna organizacija prek organizacij mednarodne skupnosti (Svet Evrope, Evropska gospodarska unija), ki naj bi sprejele prepoved uvoza premoga in električne energije iz tistih držav, v katerih proizvajalci ne zagotavljajo omenjenih minimalnih delovnih in življenjskih pogojev delavcev.

SPESS pričakuje preučitev pobude in soglasanje z njo ter zastavitev ugleda in moči, ki jo madžarska sindikalna organizacija rudarjev uživa v mednarodnem sindikalnem gibanju, za njeno uveljavljanje.

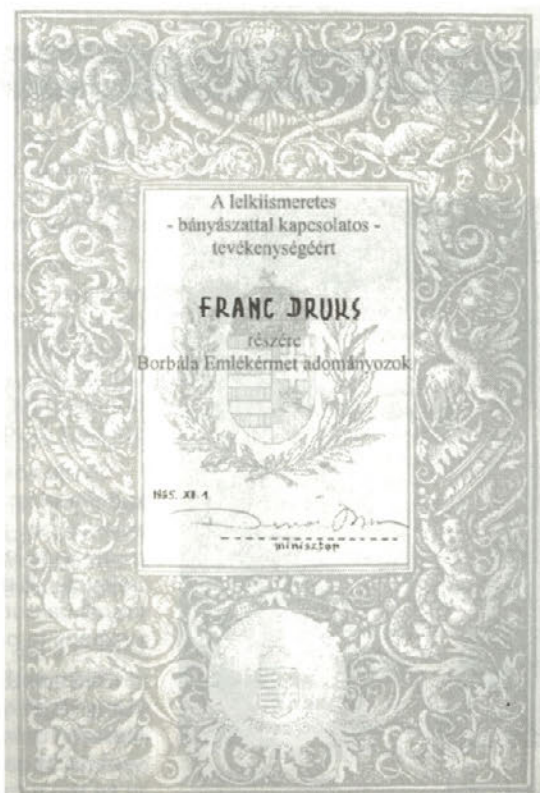
Priznanje

Na pobudo Zveze sindikatov delavcev rudarstva Madžarske je Industrijsko ministrstvo Republike Madžarske **podelilo spominsko plaketo sv. Barbare Francu Druksu za vestno rudarsko dejavnost.**

To je prvo tovrstno priznanje, ki ga je dobil kakšen nemadžarski sindikalni delavec. Franc Druks je v zahvali za priznanje poudaril, da je s tem dano priznanje za delo njegovim sodelavcem in vsej sindikalni organizaciji premogovnika.

Franc Druks si je že kot predsednik Sindikata dejavnosti energetike zelo prizadeval za mednarodno vključevanje slovenske energetike in je bil tudi pobudnik organizacije mednarodne konference sindikatov energetike srednje evropskih držav, ki je bila lani junija v Kranjski gori in ji je kasneje sledila vključitev Slovenije v mednarodno zvezo rudarjev - MIF.

Spominska plaketa sv. Barbare

Novice

KRI SE DARUJE S SRCEM

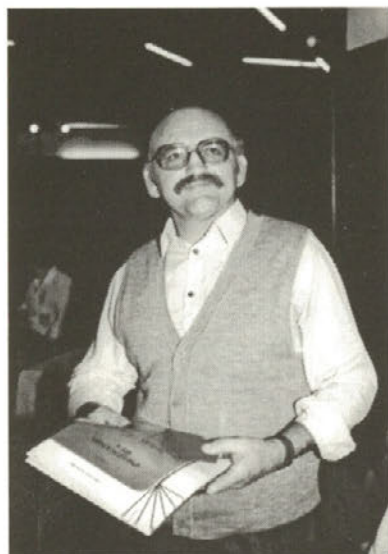
Zdrav človek se preredko zaveda, da ima najdragocenejši zaklad sveta. Bolezen preži za prvim vogalom in ne izbira žrtve. In ko je najhuje, lahko pomaga le človek s svojim medicinskim znanjem in človek z delčkom samega sebe - darovano krvjo. Kri je življenjska tekočina, ki je medicina (še) ne nadomešča z umetno. Zato smo si prek krvodajalstva in krvodajalcev najbližji.

"V preteklih letih smo v velenjski občini zbrali veliko hektolitrov krvi. Toda darovana kri se ne meri v hektolitrih; kri se daruje s srcem, z ljubeznijo do sočloveka. Občinska organizacija Rdečega križa Velenje je v sodelovanju z vašim podjetjem dosegla pri krvodajalstvu lepe rezultate, saj so zaposleni v velenjskem premogovniku zelo humani ljudje," je na podelitvi priznanj krvodajalcem našega podjetja dejal dolgoletni predsednik občinske organizacije RK Stane Žula, ki je tri tedne zatem sklenil svojo življenjsko pot.

Restavracija Klub, kjer je 26. oktobra potekala podelitev priznanj, je bila nabito polna, čeprav je na njej manjkalo precej vabljenih - teh je bilo skupno kar 260! Toliko zato, ker podelitve priznanj krvodajalcem za več kot 25-krat darovano kri ni bilo nekaj let. Letos je torej bila. Svečano so jo naredili pozdravna govora Staneta Žule in Janka Luknerja, direktorja za kadrovsko-spološne zadeve, pa petje Rudarskega okteta in citrarski nastop Urške Vedenik. Janko Lukner se je zahvalil vsem aktivistom Rdečega križa v občini in v podjetju za njihovo požrtvovalno delo, vsem krvodajalcem pa čestital za prejeta priznanja. "Krvodajalstvo krepi kolektiv, krepi ljudi, ki so pomoči potrebni, in krepi tiste, ki kri dajejo!" je dejal.

Priznanje in zahvalo za največkrat darovano kri je prejel Franc Jelen, ki je kri daroval že 98-krat. Ivan Jelen in Bogomir Pavalec sta prejela priznanje za 70-krat darovano kri, prav vsak med nagrajenimi pa je ni dal manj kot 25-krat. Ob tem nihče ne šteje, kolikim ponesrečencem in bolnim so ti ljudje in vsi, ki so na pot krvodajalstva šele stopili, s svojo krvjo rešili življenje, vrnili zdravje. Šteje, kot je dejal pokojni Stane Žula, le ljubezen do sočloveka, pripravljenost pomagati.

Diana Janežič

Franc Jelen

V SPOMIN STANETU ŽULI

Na svoji poti skozi življenje smo si le redkokdaj bližje kot takrat, ko potrebujemo drug drugega, ko potrebujemo človeka. Sočutje ob nesreči, pomoč v težavah, nasvet, nasmeš, stisk roke, pogovor - drobne stvari, ki tako čudežno olajšajo.

Stane Žula se je prav s tem razdal vse svoje življenje. Hotel, znal in zmoget se je razdaljati ljudem, ki jim usoda ni posadila cvetja na poti skozi življenje. Bil je v službi človeka, tistega majhnega, šibkega, pomoči potrebnega, ki bega, omahuje in išče oporo v sočloveku. Stane je bil vedno ta opora; če ga niso poiskali ljudje, jih je poiskal sam. Odgovorno, čuteče in dosledno je prenašal svoje življenjske izkušnje in duhovno bogastvo na druge ljudi, na mlade. In jih učil, da lahko človek srečno živi le v sozvočju, sožitju z drugimi.

Svoje poslanstvo je opravljal v organizaciji Rdečega križa, ki ji je v Velenju predsedoval zadnjih 14 let. Bil je eden prvih krvodajalcev v Sloveniji, krvodajalstvo pa je tudi z njegovim zgledom in prizadevanjem postalo najširša humana dejavnost v Sloveniji. V našem podjetju se je z delom v kadrovsko-socialni službi zavzemal za pravice delavcev invalidov, delavcev, ki delajo v najtežjih delovnih razmerah, pa tudi vseh tistih, ki so tako ali drugače krenili na pot odvisnosti. Za vse to svoje plemenito delovanje je bil nagraden z mnogimi priznanji in pohvalami.

A Stanetu so več kot priznanja pomenili zadovoljni ljudje, prebrodene težave. "Saj," kot je dejal na eni zadnjih prireditev, ki jih je s svojo prisotnostjo oplemenitil, "šteje le ljubezen do sočloveka, pripravljenost pomagati!" To je bil moto Stanetovega življenja in vsakdo, ki ga je poznal, je ob izteku njegove življenjske poti v iskreni žalosti sklonil glavo in se mu v mislih zahvalil.

Stane Žula

SREČANJE KRAJINSKIH ARHITEKTOV

Konec oktobra so se v Topolšici srečali krajinski arhitekti na 2. rednem srečanju svojega strokovnega združenja. Društvo je mlado, saj deluje šele od leta 1992, namenjeno pa je združevanju vseh, ki se poklicno ukvarjajo s krajinsko arhitekturo, pa tudi varstvu in razvoju kulturne in urbane krajine, varovanju naravne in kulturne dediščine, varstvu okolja ter sodelovanju pri razreševanju pomembnih problemov prostorskega razvoja. Društvo združuje okoli 100 krajinskih arhitektov in je od letos tudi član mednarodnega združenja krajinskih arhitektov IFLA.

Strokovno je letošnje srečanje podprlo Ministrstvo za okolje in prostor, finančno pa naše podjetje. Krajinski arhitekti so obravnavali **degradacije v prostoru** in splošne razprave o tej temi dopolnili s praktičnimi primeri degradacij, ki jih povzroča velenjski premogovnik, ter z ogledi eksploatacijskega polja premogovnika in odlagališča pepela in sadre. Po ogledu rekultiviranega območja je udeležence srečanja sprejel v.d. direktorja premogovnika dr. Franc Žerdin, ogledali pa so si tudi jamo.

Udeleženci srečanja so bili pozitivno presenečeni nad rekultivacijo poškodovanih površin. Posebej jih je navdušilo naselje rekreacijskih parcel "Kunta-kinte", za katerega so po svojih izkušnjah menili, da je edinstveno v Evropi. Strinjali so se, da je bil v Šaleški dolini pri urejanju okolja narejen velik korak naprej, posebej pri sanaciji poškodovanih površin, kar je pomembno toliko bolj zato, ker krajinske zasnove za urejanje tega dela krajine še niso sprejete, mnoge ugotovitve iz njih pa so v praksi upoštevane.

Srečanja so se udeležili tudi predstavniki rudnika urana na Žirovskem vrhu in premogovnika Kanižarica, ki bodo pri sanaciji degradacij prostora v svojih krajih sodelovali z društvom krajinskih arhitektov, ob tem pa bodo uporabili tudi izkušnje iz Velenja.

Diana Janežič

V. KONFERENCA O RUDARSKI EKONOMIKI

Sredi novembra je bila v kraju Rytro na Poljskem V. mednarodna konferenca o rudarski ekonomiki, ki so se je s člankom in predavanjem udeležili tudi predstavniki našega podjetja. Mag. Boris Salobir je udeležencem konference predstavil članek "Vrednotenje nahajališča lignita", ki je bil nadaljevanje lanskoletnega članka "Določanje faktorja gospodarnosti odkopavanja debelih lignitnih slojev" istega avtorja. Na konferenci je sodelovalo 69 avtorjev z 42 referati.

Splošna usmeritev konference je bila namenjena aktualnostim in perspektivam gospodarjenja z mineralnimi surovinami in premogi. Teme referatov, ki so večinoma obravnavale doseganje rentabilnosti, zniževanje stroškov, viške delovne sile in ekonomski položaj rudarskih obratov, so bile z vseh področij rudarjenja, tako pridobivanja kovin, nekovin, mineralov, premogov in drugih industrijskih surovin.

Če izvezamemo Rusijo, postaja Poljska poleg Nemčije vodilna rudarska sila v Evropi. Pri tem moramo upoštevati njeno velikost, obseg proizvodnje in množico različnih surovin, ki jih pridobivajo. Posebej pri pridobivanju premogov so razmere glede pogojev podobne našim, le kvaliteta premoga je neprimerno večja. Za letos so na Poljskem načrtovali proizvodnjo 70 milijonov ton rjavega premoga, v načrtih do leta 2020 pa jo postopno znižujejo na 56 milijonov ton.

Kraj Rytro, v katerem je potekala konferenca, leži 12 km od Slovaške meje v pogorju Beskidov, ki so nadaljevanje Tater in prehod proti Karpatom. Pokrajina je podobna naši, sicer pa izrazito kmetijska in sorazmerno zaostala. V teh koncih Evrope še ni čutiti računalniške mrzlice in vpliva visokih tehnologij. Zelo pogosta je konjska vprega, lojtrski voz, lesene in s pločevino krite hišice, okrog katerih se pasejo kokoši in lajajo psi. Ko pade sneg, je zimska idila popolna, čeprav okolica deluje nekoliko neurejeno. Vendar to po svoje sprošča, pomirja in oddaljuje od vsakodnevnih mestnih mrzlic. /bs/

Izobraževanje
za poslovanje

General management programme

Dušan Čižmek, diplomirani inženir rudarstva, se je v našem premogovniku zaposlil decembra 1989. leta, kot pripravnik v študijskem oddelku. Delo je nadaljeval v hidrogeološki službi, kjer se je njegovo izobraževanje že začelo usmerjati na področje jamskega vrtanja in hidrogeologije. Po opravljenem strokovnem izpitu je leto in pol tehnično vodil dela pri jamskem vrtanju, od maja 1994 pa je vodja rudarske priprave dela.

Dušan Čižmek

Letos se je udeležil pettedenskega izobraževanja v centru za razvoj managementa na Brdu. Takšno izobraževanje je namenjeno mladim strokovnjakom, ki se pripravljajo za vodstvena dela. Zajema znanja s področij trženja, financ, računovodstva, vodenja razvoja kadrov, informacijskih tehnologij, poslovne strategije, komunikacij, projektne dela.

Izobraževanje je trajalo dva tedna v aprilu, dva tedna v juniju in en teden v oktobru. Predavatelji so bili večinoma iz Amerike in Kanade, zato je celotno izobraževanje potekalo v angleškem jeziku. Mednarodni značaj so izobraževanju dali tudi udeleženci, ki so prišli tudi iz tujine. Vseh udeležencev je bilo 25, razdeljeni pa so bili v pet skupin. Izobraževanje je temeljilo na samostojnem delu udeležencev, rezultat katerega je bila naloga vsakega posameznika, s katero je prikazal problematiko v svojem podjetju, nakazal njene rešitve in nalogo tudi predstavil drugim udeležencem izobraževanja ter gostom.

Dušan Čižmek je za svojo nalogo izbral problematiko zalog v našem podjetju. Pri tem je predstavil tudi naš premogovnik z vsemi značilnostmi. Naloga je vsebovala analizo finančnega poročila za leto 1994 z likvidnostnimi problemi kot posledico zalog v podjetju, nadalje utemeljitev potrebnosti zalog, predstavitev poslovnega sistema nabave in, seveda, tudi rešitve, tako kratkoročne kot dolgoročne.

Po uspešni predstavitvi naloge je inženir Čižmek pridobil certifikat za mednarodno vodenje poslovnih procesov. Tako je sklenil razmišljanje o izobraževalnem programu!

"Smiselnost takšnega izobraževanja je vsekakor nedvomna. Pri vodstvenih delih takšna znanja lahko koristno uporabiš in lažje razumeš tudi poteze poslovnih partnerjev."

Center Brdo, Sklad za razvoj managementa je ena izmed prvih mednarodnih ustanov za izobraževanje managerjev v "novi" Evropi. Leta 1986 ga je ustanovila Gospodarska zbornica Slovenije, podprla pa vsa pomembnejša slovenska podjetja.

Center prireja več kot 50 seminarjev na leto, med katerimi so najpomembnejši mednarodni podiplomski študij managementa (MBA), seminar Vodenje poslovnih procesov, različni funkcionalni seminarji, mednarodne konference. Izobraževanje poteka v angleščini, slovenščini in nemščini. Center sprejme na študij na leto okoli 1000 upravljalcev, od tega 30% najvišjih vodilnih iz Slovenije in tujine.

Center tesno sodeluje s številnimi mednarodno znanimi ustanovami za razvoj managementa v Ameriki, Angliji, Kanadi, Nemčiji in Avstriji in iz teh ustanov prihaja tudi večina predavateljev. V Centru Brdo je sedež Združenja za razvoj managementa Srednje in Vzhodne Evrope, ki predstavlja mrežo najboljših managerskih izobraževalnih ustanov v Evropi.

Dragica Marinšek

Športne aktivnosti

"RUDARJI" USPEŠNI

V nogometnem klubu Rudar so si končno lahko delno oddahnili. Končan je prvi del naporene lige desetserice. Z izkupičkom v jesenskem delu sezone 95/96 smo lahko zadovoljni tudi ljubitelji nogometa. Osvojeno tretje mesto s 26. točkami ni mačji kašelj v zelo izenačeni ligi. Rudarju sta pobegnili le HIT Gorica, ki vodi na lestvici s 73. točkami, in Mura, ki jih je zbrala 32.

Tretje mesto pa Rudarju ne zagotavlja mirnega nadaljevanja, saj so ekipe do devetega mesta v zaostanku le za štiri točke. Najnevarnejša zasledovalca sta SCT Olimpija na 4. in Biostart Publikum na 5. mestu s po 25. točkami. Strelci so bili v Rudarju dokaj razporejeni, saj so mrežo nasprotnika zatresli 29-krat, obramba na čelo z vratarjem pa je prejela 22 zadetkov. Skupna bilanca Rudarja je torej: 18 odigranih tekem, od tega 7 zmag, 5 neodločenih izidov in 6 porazov.

Rezultate so poleg igre krojile poškodbe in kartoni. Matjaž Cvikel je igral večji del prvenstva huje poškodovan. V času pisanja prispevka že okrevaja doma po dokaj zahtevni operaciji na nič kaj prijetnem mestu. Jernej Javornik tudi dobro okrevaja po hudi poškodbi v Murski Soboti, ko mu je Bloudek zlomil nogo.

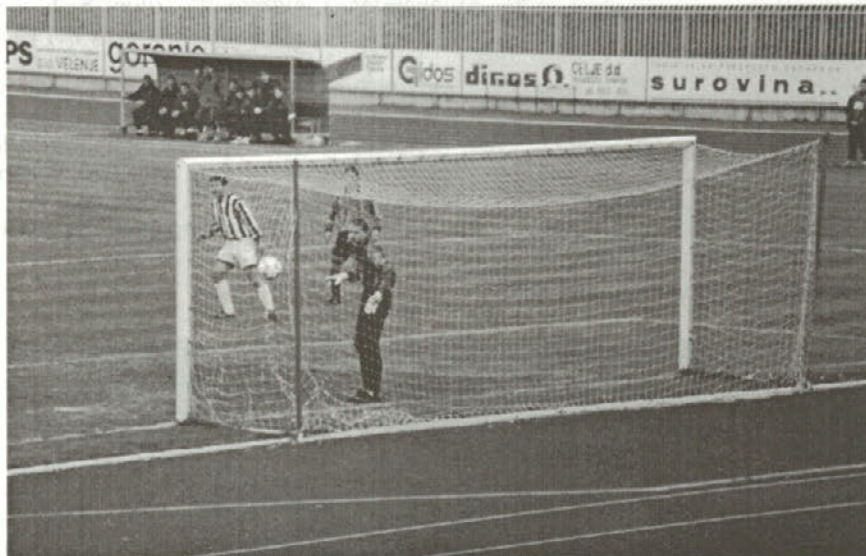
Utrujenost od naporenega prvenstva, pokalnega tekmovanja in zgodovinskega evropskega nastopa v pokalu Intertotto pa je botrovala določenim napetostim v ekipi. Najbolj bo posledice občutil Ervin Polovšak, ki je bil izključen iz ekipe. Uprava je denarno kaznovala še Pranjiča in Pešiča ter Silla, ki bo moral zaradi izključitve na zadnji tekmi počivati štiri tekme, ni pa še znano, koliko tekem neigranja si je "prislužil" s prekrškom v Celju.

Tudi na lestvici za goleadorja v 1. SNL so Rudarjevi igralci dokaj visoko. Na tretjem mestu je Ekmečič z 9. zadetki, šesti je s 6. zadetki Žurman in osmi s 4. zadetki Cvikel.

Do 6. januarja 1996 bodo nogometaši trenirali individualno po navodilih trenerja Bojana Prašnikarja. 8. februarja pa se začnejo uradne priprave na spomladanski del prvenstva. Ta bo za vse ekipe težka preizkušnja, saj bodo moštva prehud zaostanek težko nadoknadila. Cilji in načrti uprave NK Rudarja so jasni: uvrstiti se v enega od evropskih pokalov in čim bolj igrati v slovenskem pokalu, kjer bo igral Rudar v polfinalu. Žreb polfinalnih parov bo 22. decembra, možni nasprotniki pa so SCT Olimpija, Primorje in Biostart Publikum. Prve polfinalne tekme bodo odigrane 8. marca, povratne pa 20. marca.

V upravi NK Rudarja iščejo možnosti za kakšno okrepitev v igralskih vrstah, saj bo tekem še veliko. Sicer pa so s skupnim izkupičkom jesenskega dela zelo zadovoljni.

Drago Kolar

Zadnji zadetek v Rudarjevi mreži
- Rudar : Mura 0:1

Mlajše Rudarjeve selekcije so uspešno zaključile jesenski del prvenstva. Mladinci so pristali na tretjem mestu, kadeti so uvrščeni na sredino lestvice, najmlajši ekipi pa sta v MNZ Celje v svojih konkurencah gladko na vodilnih mestih.

ŠAH

Vsakoletno tradicionalno šahovsko srečanje med šahisti našega podjetja in Gorenja se je letos odvijalo 5. decembra in že štiriindvajseti zapovrstjo. Gostitelji so bili šahisti Gorenja, ki pa tudi letos, kot že nekaj let nazaj ne, niso uspeli zmagati. Rudniški šahisti so priigrali 109 točk in pol, Gorenjevi pa 90 točk in pol.

Skupno je za črno belimi mizami sedelo 22 šahistov. Med našimi so bili najboljši Radiša Rajkovič (15,5 točk), Vlado Malenkovič (12,5), Šefket Čelikovič (12) in Esad Žbanič (11,5). Šahirali pa so še Brešar, Vedenik, Biščič, Žagar, Plaskan, Pečecnik in Cvar.

Med Gorenjevimi šahisti so bili najboljši Goršek (18,5), Matko (13,5), Špeh (12,5) in Huskič (8,5), šahirali pa so še Kovač, Djordjevič, Golob, Podlipnik, Selišnik, Mačkovšek in Rupnik. /šč/

Streljanje

Na strelišču strelske družine Mrož je 16. novembra potekalo prvenstvo našega podjetja v streljanju z zračnim orožjem. Tekmovanje je bilo ekipno in posamezno, za moške in ženske.

Rezultati!

moški: 1. Dušan Perhač, Skupne službe, 161 krogov, 2. Marjan Rošer, Jamska mehanizacija, Aleksander Trupej, Skupne službe, Miran Glažar, Jama Preloge - vsi 157 krogov, 5. Jože Detelbah, Jama Pesje, 156 krogov;

ženske: 1. Darja Kelher, HTZ 153 krogov, 2. Diana Janežič, Skupne službe, 150 krogov, 3. Marta Svetina, Skupne službe, 118 krogov, 4. Štefka Lesjak, Skupne službe, 115 krogov, 5. Jožica Peterlin, Skupne službe, 80 krogov;

ekipno moški: 1. Jamska mehanizacija 597 krogov, 2. Skupne službe 586, 3. Klasirnica 531, 4. Praktično izobraževanje 520, 5. Jama Pesje 501, 6. Jama Škale 458, 7. Zračenje 440, 8. Jama Preloge 435, 9. Priprave 405, 10. HTZ 391, 11. Jamski transport 137;

ekipno ženske: 1. Skupne službe 463 krogov, 2. HTZ 282;

Zmagovalna ekipa Skupnih služb

Rokomet

V telovadnici osnovne šole Šalek je od 3. oktobra potekalo ligaško tekmovanje v rokometu. V sedmih krogih se je v prvi ligi pomerilo 8 ekip.

Rezultati:

1. Skupne službe 13 točk, 2. Jamski transport 11, 3. Klasirnica 9, 4. Zračenje 8, 5. Jamska mehanizacija 7, 6. Jama Preloge 4, 7. HTZ 3, 8. Jama Pesje 1;

Ekipa Jame Pesje je izpadla iz tekmovanja v 1. ligi za naslednje leto, v 1. ligo pa se je uvrstila ekipa **Priprav**, ki je po sistemu izpadanja v zadnji tekmi premagala Jamo Škale s 13:9.

Odbojkarice našega podjetja

Odbojka

2. decembra je bil v telovadnici osnovne šole v Šaleku odigran tretji tradicionalni odbojcarski turnir za ženske. Sodelovale so štiri ekipe. Na koncu je bila najboljša ekipa **Yes**, ki je v finalni igri premagala ekipo odbojkaric **TE Šoštanj**. Na tretje mesto so se letos uvrstile odbojkarice **Premogovnika Velenje**, ki so v zadnji igri premagale ekipo **Škal**.

Turnir je ob pomoči komisije za šport in rekreacijo organiziral trener rudniške ženske odbojcarske ekipe Matjaž Lihtineker. Ob koncu turnirja je povedal, da je zadovoljen z uspehom svojih varovank. Zahvalil se je vsem, ki so organizacijo materialno podprli, ter zaželel vsem sodelavcem srečno novo leto 1996!

Od Radojča do Mont Blanca

Organizirano planinstvo se je v Evropi pojavilo v šestdesetih letih 19. stoletja, najprej v Angliji, Švici, Nemčiji; na ozemlju današnje Slovenije leta 1893 in na področju današnje občine Velenje šele leta 1949. A čas hitro teče in kmalu bo minilo 50 let delovanja planincev.

Tudi v našem podjetju smo v skladu z željami delavcev leta 1986 ustanovili planinsko sekcijo. V devetih sezonah smo dosedaj izvedli 77 izletov z okoli 2100 udeleženci. Prevandrali smo skoraj vse pomembnejše vrhove v Kamniških in Savinjskih Alpah od Ojstrice do Kočne, karavanško verigo od Uršlje gore do Peči nad Ratečami in očake Julijskih Alp od Triglava do Jalovca. Nekatere teh vrhov smo obiskali tudi večkrat. Zanimarili nismo tudi nižjih gorstev in gričkov v Sloveniji, pa tudi nekaj slikovitih gora v sosednjih Avstriji in Italiji - od Svinje planine, Obirja do Viša in Montaža.

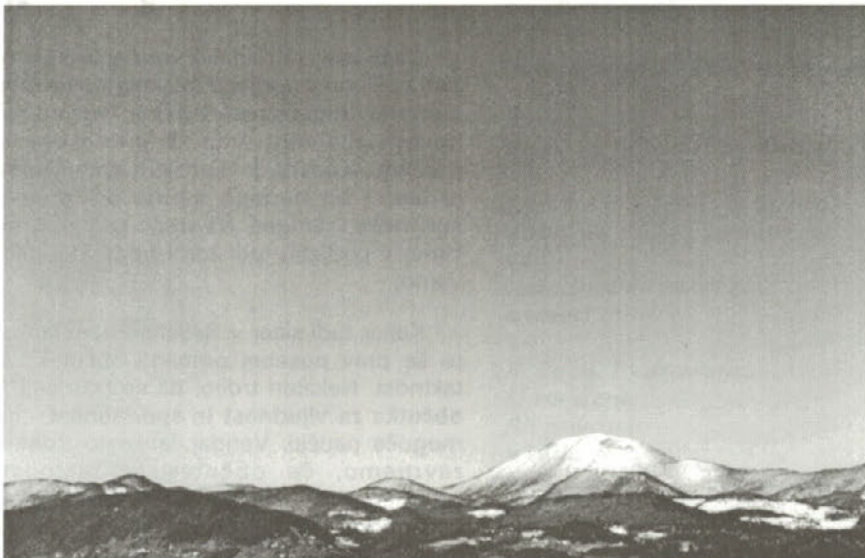
Najbolj priljubljena oblika dela planinske sekcije je postalo izletništvo, ki krepi telo in duha. Celo na zadnjem kongresu športnih strokovnjakov v Kölnu so avtoritete svetovnega slovesa priporočile, da se je treba razgibati vsak dan, sistematično pa trenirati vsak drugi dan s pospešenim korakom od 20 do 40 minut.

V letu 1996 bomo stopili v deseto sezono delovanja naše planinske sekcije in njeno ponudbo izletov želimo še popestriti. Začeli bomo z okoliškimi gorami nad Velenjem, obiskali tri najbolj znane dvatisočake v Avstriji, Italiji in Sloveniji, avgusta pa se podali v Francijo, da bi pristopili na streho Evrope. Kot je znano, so se nekateri Velenjčani na najvišjo goro Evrope Mont Blanc v zadnjih dveh desetletjih povzpeli že večkrat, nazadnje pa predstavniki našega podjetja avgusta 1995.

Ob vstopu v leto 1996 čestitamo vsem našim sodelavcem in jih vabimo, da se, kot jim bosta velevala počutje in prosti čas, udeležujejo naših izletov in drugih akcij.

Planinska sezona v gorah traja ob ustrezni opremljenosti in kondiciji planincev praktično celo leto in ne le nekaj poletnih dni ali tednov. Ali kot je svojčas zapisal slavni nemški književnik in mislec J. W. Goethe: "Narava je edina knjiga, ki na vseh listih nudi veliko vsebine."

Vodstvo planinske sekcije Premogovnika Velenje

Glasilo Rudar izdaja Rudnik lignita Velenje - Ureja redakcijski odbor - Diana Janežič (odgovorna urednica), Ivo Avberšek-Hans (tehnično urejanje), Božena Steiner, Aca Poles, mag. Boris Salobir, Peter Pušnik, Jože Kožar

Naslov uredništva RLV, Partizanska 78, 63320 Velenje, telefon 853-312, interno 18-15, fax: 854-986 - Naklada 4000 izvodov - Tiska Tiskarna Bizjak Velenje.

Po mnenju Ministrstva za informiranje z dne 14. 2. 1992, št. 23/67-92, se glasilo Rudar šteje za izdelek iz tar. št. 3, tč. 13 Tarife prometnega davka.

Namesto rubrike "Odšli so v pokoj"

Prepričani smo, da vas bo tokrat kar precej, ki boste v tej številki Rudarja iskali rubriko, v kateri vas obveščamo o sodelavcih, ki so se pred kratkim upokojili. Ne boste je našli, ker je s tokratno številko Rudarja ne bomo več objavljali v dosedaj znani obliki.

Odločili smo se, da bomo naše sodelavce, ki so se upokojili, predstavljali nekoliko drugače. Število upokojitev se je v zadnjem času precej zmanjšalo; tako bi v tej številki Rudarja lahko predstavili le štiri naše sodelavce. Na seji uredniškega odbora smo se zato dogovorili, da bomo podatke o upokojenih delavcih zbrali in objavili dvakrat na leto v posebni prilogi: predvidoma ob rudarskem prazniku in ob koncu leta.

Vse, ki se upokojujete, seveda, prosimo, da svoje podatke in novejšo fotografijo tako, kot je veljala navada dosedaj, oddate pri referentki za urejanje pokojninskih zadev. Prosimo vas, da na vprašalnike zapišete podatke, po katerih vas sprašujemo, da bodo podatki čim bolj natančni, hkrati pa tudi tisto, kar želite, da bi bilo objavljeno.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje in vam želimo "srečno"!

Uredništvo

V spomin

10. decembra sta minili dve leti od smrti mojega dragega brata Dragana Maksimoviča. Hvala vsem, ki vam spomin nanj še ni zbledel in mu prižgete svečko.

brat Milan

Klima v podjetju

Jasno do izmenično oblačno

Če bi vsak dan izdelali vremensko karto tudi za klimo v podjetju, bi verjetno ne bila bistveno drugačna od običajne. Prav v poklicnem življenju smo, v prenesenem pomenu, izpostavljeni enakim izmeničnim prham - od hudega neurja do lepega sončnega vremena. Na srečo pa lahko na klimo v podjetju tudi sami pozitivno vplivamo.

Kakor tudi sicer v življenju, nam lahko tu še prav posebej pomaga občutek za taktnost. Nekateri trdijo, da se taktnosti - **občutka za vpljudnost in spodobnost** - ni mogoče naučiti. Vendar lahko to trditev zavrnamo, če občutek za taktnost razumemo kot prepletenost razumevanja, sposobnosti vživljanja v drugega, **obzirnosti in prisrčnosti**. Prav v poklicnem vsakdanu, kjer se hierarhičnim razmerjem ni mogoče izogniti, je spontano vživljanje v vlogo drugega zelo koristno in z nekoliko vaje tudi možno. Vsak šef je bil navsezadnje tudi sam nekoč začetnik in si lahko svoje takratne težave in občutja znova priključimo v spomin. Med kolegi pa vživljanje v situacije drugega gotovo ni nemogoče.

Pravila lepega vedenja na delovnem mestu so marsikje enaka tistim v privatnem življenju. **Prijaznost** v vsakem primeru ostaja "olje v pogonu" medsebojnega občevanja, tudi poklicnega. Pri jutranjem pozdravu, na primer, bo prvi voščil "dobro jutro" tisti, ki vstopi v pisarno, delavnico, proizvodni obrat, prav tako tisti, ki gre mimo vratarja ali stopi v dvigalo. Tudi v podjetju so kot doma zaprta vrata spoštovana meja, ki jo lahko prestopimo šele, ko slišimo "naprej". In za kadilce velja: najprej prosite za dovoljenje (če v podjetju ni splošne prepovedi kajenja) in v posameznih primerih sprejmite

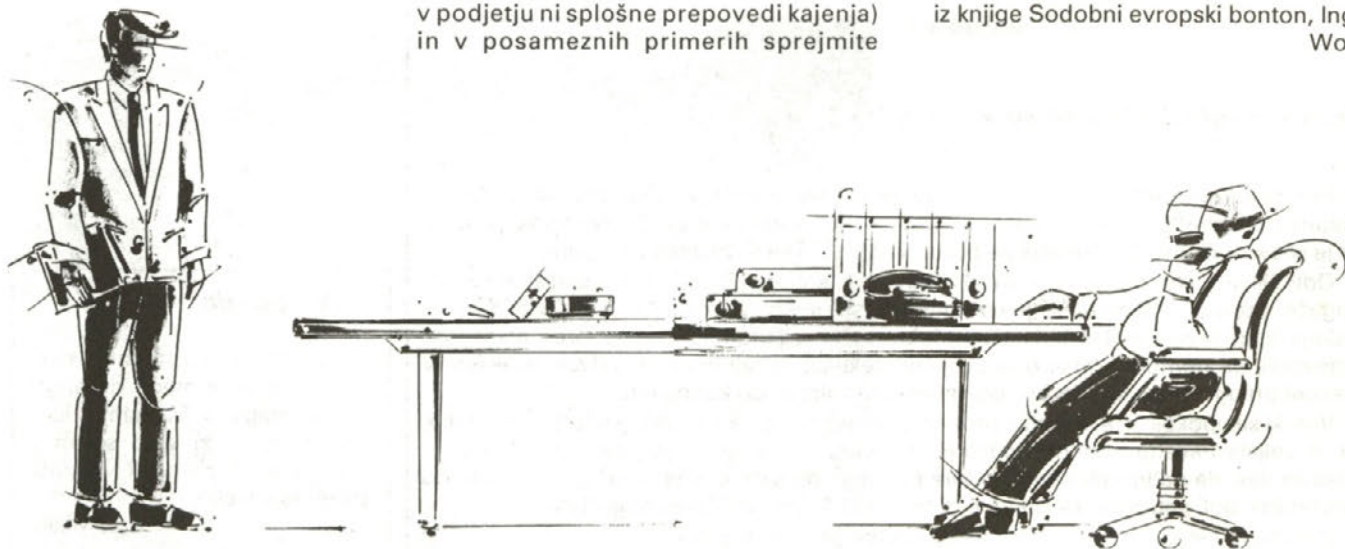
kompromisne rešitve. Ob zavrnitvi se ne "kujajte".

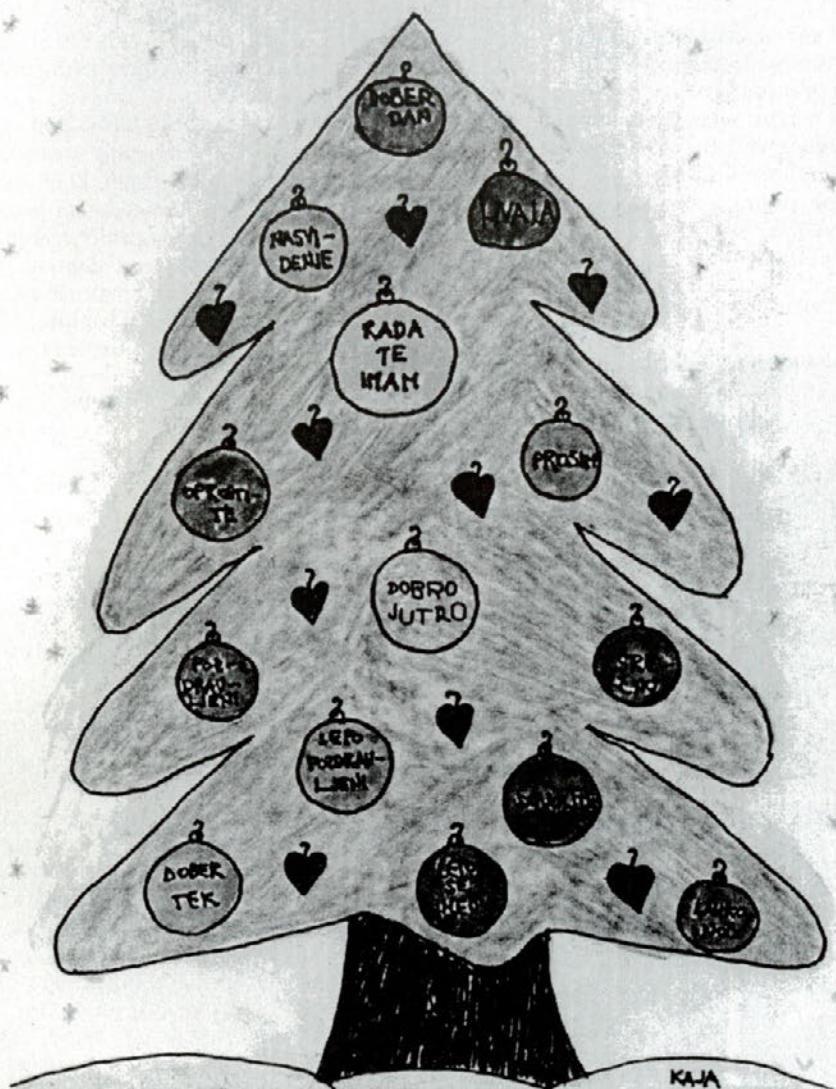
Pozdrav je v splošnem namenjen negovanju odnosov med znanci, sodelavci, in včasih so ljudje načeloma pozdravili le tistega, ki jim je bil predstavljen. Danes so ta pravila ohlapnejša; krčevitega pričakovanja, ali nas bo kdo opazil, ni več. Nekdaj je moral moški pozdraviti žensko, mlajši starejšega in oseba nižjega stanu osebo višjega. Danes je v celoti uveljavljeno načelo, da prvi pozdravi pač tisti, ki tudi prvi opazi drugega.

Pozdrav pa lahko tujcem pomaga pri navezovanju stikov in seznaitvi. Če se ljudje vsak dan srečujejo na stopnišču v stanovanjskem bloku ali podjetju, če se vedno iste osebe vozijo skupaj v dvigalu, ob istem času malicajo v jedilnici, si sčasoma postanejo obrazi domači. Na začetku morda samo z obrazom, drobnim nasmeškom sporočimo, da so se že nekajkrat videli, kasneje mogoče pokimamo in dodamo "zdravo". Nobene ovire ni, da ne bi izmenjali nekaj prijaznih besed.

Ne da bi imeli slabe namene, se nam lahko zgodi, da nekoga na cesti, na hodniku ne pozdravimo. Komu se to še ni zgodilo, ko je zamišljen hitel po opravkih? Če se nam to redkokdaj zgodi, bo gotovo sprejeto kot pomota, kar v resnici tudi je. Poleg tega se lahko ob naslednjem srečanju opravičimo. Če pa osebe, ki jo poznamo in pričakuje naš pozdrav, nikoli ne pozdravimo, si bo to nedvomno razlagala kot izraz naše ošabnosti ali neprijaznosti. Prikimanje, nasmešek, "zdravo", "pozdravljen", "dober dan", izrazijo naše veselje nad srečanjem in spoštovanje do osebe, s katero smo se srečali.

iz knjige Sodobni evropski bonton, Inge Wolff

E. Lukas

Uredništvo

**"Vsakdanjik
v Premogovniku Velenje"**

Koledar 1996

Nič več ni tako, kot je bilo.

Na pragu tretjega tisočletja so tudi v našem premogovniku izrazite spremembe razvoja in napredka. Za delo pod zemljo je treba vedno več znanja, upravljati je treba vedno modernejšie stroje, vedno dlje je treba po premog in vse skupaj je treba storiti vedno hitreje, pa še zahteve ekoloških je treba izpolnjevati.

poskrbijo, da lahko Termoelektrarna Šoštanj zagotavlja tretjino proizvedene energije v Sloveniji.

Nič še ni tako, kot bi lahko bilo.

Delo pod zemljo zelo spreminja površje, prihaja do ugreznin, ki jih potem zalije voda, zato so tudi nastala jezera v Šaleški dolini. Podzemno pridobivanje premoga je okolju neprijazna dejavnost, bi rekli v ekološko ozaveščenih družbah. Ampak tudi v teh potrebujejo toploto, luč in moč. Nosilne fotografije na koledarju zato prikazujejo, da smo se v Premogovniku Velenje že pred leti odločili slediti tistim, ki naravi veliko vzamejo, a ji tudi veliko vrnejo.

Vsega ni mogoče vrniti v prvotno podobo, projekt Turistično rekreacijskega centra Jezero pa je dober primer, kaj je mogoče z načrtnim delom ustvariti na rekultiviranih površinah. In lepo je v podjetju imeti občutek, da za okolje nekaj storimo, da ne puščamo za sabo razorane zemlje, onesnaženih jezer in opustelih stavb, v katerih le veter loputa z vrati, kot se to marsikje dogaja, temveč želimo naravi vrniti del tistega, kar je možno in da bomo to počeli tudi v prihodnje.

Koledar "Vsakdanjik v Premogovniku Velenje" bo marsikomu približal naše podjetje, še posebej pa dejstvo, da se je na zelo majhnem prostoru mogoče ukvarjati s tako različnima in velikokrat izključujočima dejavnostima, kot sta premogovništvo in turizem. Ni potrebno, da objekti in pokrajina Turistično rekreacijskega centra Jezero na fotografijah izgledajo boljše, kot bo Atlanta 14 dni pred začetkom naslednjih olimpijskih iger, ali da bi delo rudarja upodobili tako, da bi se v elegantni dvovrstni obleki iz tvida pozibaval v usnjenem naslanjaču, imel noge na mahagonijevi mizi (ideja pa ni slaba) in kot za šalo upravljal z modernimi stroji.

Resnica o našem podjetju je dovolj imenitna.

V projektu Turistične zveze Slovenije - Moja dežela lepa, urejena in čista, katere pokrovitelj je prihodnje leto tudi velenjski premogovnik, bo koledar pomagal predstaviti Mestno občino Velenje, zato ima tudi veliko promocijsko vrednost.

Koledar je natisnjen na okolju prijaznem papirju in je nastal v sodelovanju med vodstvom premogovnika, projektno skupino za celostno podobo našega podjetja in Studiom Rebernik iz Velenja ter se bo na Marketing klubu v Ljubljani potegoval za naslov najboljšega v Sloveniji.

Peter Pušnik

Na koledarju za leto 1996 je rudarski delovnik prikazan zato, da je vsakomur (tudi tistemu, ki še nikoli ni bil v premogovniku) možno razložiti, kaj in na kakšen način dela velenjski rudar. Da v skladiščih ne skrivamo 4000 lopat in krampov in ne potrebujemo na stotine vozičkov za izvoz premoga iz jame. Posnete fotografije tudi dovolj jasno kažejo, da delo pod zemljo zahteva predvsem varnost, iz katere izhajajo solidarnost, tovarištvo ter preprostost odnosov med rudarji. Zato so kljub moderni mehanizaciji v ospredju ljudje, rudarji, ki s svojim delom